

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B. kiadás

1954. május 9.

7 óra ~~perc~~

ORSZÁGSZERTE GONDOSKODNAK, HOGY MEGÓVJÁK A PUSZTULASTÓL HAZÁNK MŰEMLEKEIT

ö Vid -cz/TI/Gy -cz P

1954. május 9.

Műemlék a bakonyi hegyek között

A magyar műszaki alkotások megmentése és védelme érdekében közelmúltban kiadott rendelet óta országsszerte megkezdődött az ipari műemlékek számbavétele. A Bakony hegyei között eldugott kis faluban fekszik az ország egyik legértékesebb és egyben világhírű ipari műemléke: a Herendi Porcelángyár. A gyárat korábban 115 esztendővel ezelőtt alapította egy Pápáról odátelepített fazekasmester. Az épület a mai napig nemcsak egész Európában a legrégebb, a múlt század derekán a mai massza-, korongozó- és égetőüzem helyén volt az egész "gyár", amely már száz évvel ezelőtt külföldön is megbecsülést szerzett a porcelánkészítés magyarországi művészetének.

A Herendi Porcelángyár régi helyiségében ma is dolgoznak és gondosan őrködnek, hogy az épület eredeti formájában csorban ne essék. Egyetlen változtatást hajtottak csak végre - ezt is miniszteriumi engedéllyel - : a mai korongozó műhely régi, szűk ablakait megnagyobbították. Eredeti formájában áll ma is a gyár régi homlokzata. Sokévtizedes műemlékek számít a három hatalmas, fafűtéses kőemelő is, bár ezeket a század első felében többször átalakították, s az utóbbi években is korszerűsítették.

Különös megbecsülésnek örvendenek ezek a herendi műemlékek, amelyek a munkához most is közvetlen segítséget nyújtanak: a több mint 100 éven keresztül kialakított és összegyűjtött formák és minták. A porcelánedények, dísztárgyak, figurák gyártásához szükséges cipszformák legregibbjeit is őrzik: 15.000 gyült már össze a gyár raktárában s ezek jelentős része műemlék. A herendi porcelánról május közepén Budapeston megnyíló kiállításon bemutatják majd az ezeket a cipszformákba öntött, művészi formázású és festett porcelántárgyakat is, amelyek elkészítésével a herendi mzedek értékes utraivalót adták a szocialista ipar és művészet porcelángyártásának.

Ezévben folytatják az ujmassai óskohó restaurálását

1952-ben a Lenin Közházi Művek segítségével a vasgyári dolgozók egy lelkes csoportja megkezdte a Diosgyőri Vasgyár oszlopi, az országban egyedülálló ipartörténeti műemléknek - a Fazekas Henrik régi lakatosmester által épített, romjaiban fennmaradt ujmassai vashámornak helyreállítását.

/Folyt.köv./

K₆

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

1. kiadás

1954. május 9.

7 óra ~~perc~~

ORSZÁGSZERTE GONDOSKODNAK, HOGY MEGVJÁK A PUSZTULASTOL HAZÁNK MŰEMLEKEIT

ö Vid -cz/TI/Gy -cz P

1954. május 9.

Műemlék a bakonyi hegyek között

A magyar műszaki alkotások megmentése és védelme érdekében közelmúltban kiadott rendelet óta országsszerre megkezdődött az ipari műemlékek számbavétele. A Bakony hegyei között eldugott kis faluban fekszik az ország egyik legértékesebb és egyben világhírű ipari műemléke: a Herendi Porcelángyár. A gyárat korábban 115 osztánddal szolgált ellátotta egy Pápáról odátelepített fazekasmester. Az épület a mai napig nemben egész Európában a legregibb. A múlt század derekán a mai massza-, koronozó- és égetőüzem helyén volt az egész "gyár", amely már száz évvel ezelőtt külföldön is megbecsülést szerzett a porcelánkészítés magyarországi művészetének.

A Herendi Porcelángyár régi helyiségében ma is dolgoznak és gondosan őrködnek, hogy az épület eredeti formájában csorba ne essék. Egyetlen változtatást hajtottak csak végre - ezt is minisztériumi engedéllyel - : a mai koronozó műhely régi, szűk ablakait megnagyobbították. Eredeti formájában áll ma is a gyár régi homlokzata. Sokévtizedes műemlékek számítanak három hatalmas, fafűtéses kaminra is, bár ezeket a század első felében többször átalakították, s az utóbbi években is korszerűsítették.

Különös megbecsülésnek örvendenek azok a herendi műemlékek, amelyek a munkához most is közvetlen segítséget nyújtanak: a több mint 100 éven keresztül kialakított és összegyűjtött formák és minták. A porcelánedények, disztárgyak, figurák gyártásához szükséges gipszformák legregibbjeit is őrzik: 15.000 gyült már össze a gyár raktárában s ezek jelentős része műemlék. A herendi porcelánról május közepén Budapeston megnyíló kiállításon bemutatják majd az ezeket a gipszformákba öntött, művészi formázású és festett porcelántárgyakat is, amely készítésével a herendi mesterek értékes utóvalót adták a szocialista ipar és művészet porcelángyártásának.

Ezévben folytatják az ujmassai óskohó restaurálását

1952-ben a Lenin Kohászati Művek segítségével a vashányári dolgozók egy lelkes csoportja megkezdte a Diósgyőri Vashányár ősműveit, az országban egyedülálló ipartörténeti műemlékeit - a Földes Henrik avari lakatosmester által épített, romjaiban fennmaradt ujmassai vashányárnak helyreállítását.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

2. kiadás

1954. május 9.

7. 005 perc

/Országszertő gondoskodnak...folyt./ ö Vid -cz/PI/ Gy -cz P

Az elolt két év alatt egykoru leírások, régi rajzok, metszetek alapján eredeti formájában helyreállították a fűszek, bokrokkal benőtt, terméskőből épült ujmassai kohót. A környéken fejtett palakövekből készítették ki az olvasztótüstöt tartalmazó vastyalakú kohofélic beomlott pilléreit, mellvédjeit. Elkészítették a rakodótéri táfalat, a kohóval összekötő pilléreket, amelyeken keresztül egykor pallofektették, s a rakodótérről talicskával, kosarakkal hordták az olvasztó adagolando ércet és a faszénét.

A munkát ebben az évben a Lenin Kohászati Művek jelentős anyagi támogatásával tovább folytatják. A tervek szerint mintegy két méter vastag hordalékokat takarítanak le, ezzel feltárják a kohó melletti öntő- és több egykori épület, faszénpajta, raktár, stb. alapjait.

Befejtik a múzeum építését is. Ebben a kis múzeumban az eddigi helyreállítás során talált különböző öntődei szárszámokat, öntőformákat, készítményeket helyezik el. Megkezdték az ujmassai öskohóban gyártott vasból készült kályhák, vasfazekak gyűjtését a szomszédos Hámor, Omassa, Bükkszentkereszt községekben. Az egykori Hámorról készült korabeli metszetekkel, teravrajzokkal, fényképekkel együtt ezeket is kiállítják a tervek szerint ősszel megnyitandó múzeumban.

A Lenin Kohászati Művek és a TTIT Borsod megyei szervezete a nyár folyamán emléktáblát helyez el a helyreállított öskohón, továbbá az egykori kohómesterei lakáson, valamint az irodaházul szolgáló "kancellária" falában. Emléktáblával jelölik meg a Fazola Henrik által először épített omassai kohó romjait is, amelynek már csak témpillérmaradványa áll.

A műemlékvédő bizottság munkája
Pécsen

A nagyértékű pécsi műemlékek megvédésére a városi tanács műemlékvédelmi szabályrendeletet készített. A széles körű társadalmi ellenőrzés érdekében Martin Ferenc pécsi festőművész elnöklésével létrejött műemlékvédő bizottság alakult, amelynek tagjai között kiváló pécsi muzeológus, történész, közismert festő, építész foglal helyet. Eddigi működésük során felmérték Pécs műemlék- és városkép jellegű épületeit. Meghallgatásuk nélkül ilyen épületeket lebontani, vagy megváltoztatni nem lehet. A bizottság javaslatára például a Kossuth Lajos-utcai barokk-stílusú lyceum-épületet és a Szent István-téren az ugynevitt "Érc"-házat régi fényképek, teravrajzok alapján eredeti formájára alakítják át.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás

1954. május 9.

6 ora 30perc

/Országszerte gondoskodnak...2.folyt./ ö Vid -cz/ TI/Gy -cz P

A székesgyház mögött húzódó XII. századbéli északi várfalát restaurálás-
sal ugyancsak megövják a pusztulástól. Ezt a munkát már megkezdtek.

A magyar és Pécs város gazdag történelmi kincsének szőlés-
körü megismertetése és megvédése érdekében baranyai tudósok bevonásával
zsűbkönyvszerű "Utikalauz", továbbá egy Baranya múltját és jelét össze-
foglaló nagyszabású könyv készítését és kiadását tervezi a művelődés-
bizottság./MTI/

GYOMIRTÁSI HÉT KEZDŐDIK BORSOD MEGYÉBEN

Vid Gy Kő P 1954. május 9.

Az elmúlt napokban a Borsod megyei dolgozó parasztek nagy
lendülettel kezdték meg a növényápolást. Szombat délután mintegy háromszáz
holdon befejezték a cukorrépa, hatszáz holdon a napraforgó sarkabolását,
ez a holdon pedig a mák első kapálását. Hatszáz holdon már ki gyelték
a mákot. Most több ezer holdon a gabonafélék acetolása van soron.

Mindenütt a növényápolás útját már fokozni kell. Borsod
megyében ezért hétfőtől kezdve gyomirtási hetet tartanak. A megyei
tanács szemléltető plakátokkal hívta fel a dolgozó parasztság figyelmét
a gyomirtás fontosságára./MTI/

PEZSDULÓ KULTURÉLET SZENTMIHÁLYHEGYEN

Vid HA/Tr/Gy -cz P 1954. május 9.

A szomszédort tanyákból álló Szentmihályhegy Somogy megye
déli sarkában, a Dráva mentén fekszik, a folyó partjától körül-
belül 30 kilométeres körzetben, egész a somogyi dombok lábáig húzódik.
Itt élnek a vendégszármazottak, akik a múltban részint nemes tiszték, részint
társultti szántásuk következtében teljesen elszegényedtek a kül-
világtól.

Ma pezsdülő kulturélet van a tanyavilágban, a négyvntagú
kulturárda szabónél-szabó műsorszámokkal szórakoztatja a közeli fal-
vak dolgozóit. A szép eredmények megszületéséig azonban számos nehé-
zséggel, mélyen gyökerező előítéletekkel kellett megküzdeni a kultur-
csoport tagjainak.

/Folyt.köv./

II

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1954. május 9.

7 ora 15 perc

/Pezsdülő kulturélet... Blyt./ Vid Ha/Tr/Gy -cz P

A felszabadulás után még évekig nem volt kulturális mozgalom Szentmihálybányán. 1948-ban aztán új tanítót kapott a kis tanyai iskola, Eperjesi Ernőt, aki szívügyének tekintette a népi kultúra fejlesztését. A fiatal pedagógus felfedezte a kis tanyavilágban rejlő lehetőségeket és ösztönzésére néhány év alatt eleven kulturélet bontakozott ki. Eltérkeltek a felig feladásba merült népszokások, összegyűjtötték a helyi táncokat, dalokat.

A fiatalság, amely kezdetben huzódzott a kulturamunkától, gyorsan gárdába tömörült. Eperjesi Ernő fáradozásait siker koronázta, pedig nehéz feladatot kellett megoldani a fiataloknak. A legnagyobb nehézség abban van, hogy a szétszórt település miatt egy-egy próbára hosszú utat kell megtenni a szereplőknek. Ennek ellenére néhány év óta majdnem minden este próbát tartanak az iskolában. A központban magasodó iskolaépület hívja, csalogatja a fiatalságot. Néhányan több mint tíz kilométeres utat tesznek meg, de a próbakkal töltött néhány óra bőven kárpótolja őket a fáradságért.

Egyre bővülő énekkaruk gyakran szerepel a kulturamozdulásokon, nemrégiben Kaposvárott adtak műsort. Népi táncok, a "Mátkázás" című népi jelenetük és népdalok alapos felkészültségről tesznek tanúságot. /MTI/

ROSSZUL VÁLASZTOTTAK A NAKI SZINJÁTSZOK, DARABJUK MEGBUKOTT A JÁRÁSI VERSENYEKEN

Vid -cz Gy P

1954. május 9.

Tolna megyében a művészeti csoportok járási versenyén 320 falusi és üzemi csoport vett részt. Ezeknek majdnem felét szinjátszó, s közöttük olyan kipróbált csoportok is vannak, mint a bogyaszlói, nemt-kéri, vagy a siófokai. Az elsőként folyó vetélkedésben ott állnak a Naki község szinjátszóinak is, akik a helyi bemutatásokon már szerepeltek, a körzeti versenyekre azonban már nem jutottak el. Pedig Nakon jóképességű csoport van, amely évek óta győzelmet szenvedett a járási versenyeken, jeleneteken próbálták ki tehetségüket, az idén azonban háromfelvonásos darabbal álltak elő. Az együttes képességei már már megütközték azokat a mértéket, amely egy egész estét betöltő darabbal előadásához szükséges, azonban helytelen volt a darab megválasztása, s ezzel sok értékes munka ment veszendőbe Nakon. Úgy döntöttek, hogy egy régi "népszinművet" adnak elő, amelyben a szokásos recept szerint a gazdag lányt a földesur hozzásegíti a szegény leányhoz. A rendezéshez felkérték a falu népművelési ügyvezetőjét, Varga Máriát, aki valamikor apáca volt, s így érthető, ha szívesen vállalkozott a darab betanítására, sőt egyes részeket maga is írt.

/Folyt.köv./

TL

MTI BELFOLDI HIREK

B 5. kiadás

1954. május 9.

7 óra 20 perc

/Rosszul választottak...folyt./ Vid -cz Gy P

Nak a felszabadulás előtt Esterházy-birtok volt, annak az Esterházy Pálnak birtoka, aki a Mindszenty-pár egyik fővédője volt. Amikor Nákon megnézték a darabot, a naki dolgozóknak lefeljebb az az "elértékülük" lehetett, hogy legalább életükben egyszer láttak egy "jóságos" földesurat.

Az idejétmúlt darabnak nem volt sikere a helyi birtokokon, s így le kellett vonni a műsorrol. A naki színjátékok a balsikerrel először elkedvetlenedtek, de aztán rájöttek, hogy egyedül rajtuk mulótt, hogy milyen darabot adnak elő. Összel már új szindarabot mutatnak a falujukban. Még nem döntöttek, hogy mi lesz, azt azonban tudják, hogy előadásukat nem Varga Mária, a hajdani apáca fogja rendezni./MTI/

MI UJSÁG VIDÉKEN?

ü vid -cz/TI/PE -cz P

1954. május 9.

Uj kiállítási termekkel bővül a debreceni Déri Múzeum

A debreceni Déri Múzeum második emeleti részén három termet eddig tárolásra használtak. Az értékekben egyre gazdagodó múzeum dolgozói a három helyiséget kiállítási termekké alakítják át. Az új kiállítási termekben "Magyar művészet a XVI. századtól napjainkig" címmel rendezik az anyagot. Ide került a többi között a nyirbátori templom 1506-ban készült falfaragásos padsora, valamint a magyar kerámia és porcelánművészet több értékes alkotása.

Csaknem 7500 könyvet kölcsönöztek egy hónap alatt az ózdi üzemi könyvtárak

Az Ózdi Kohászati Üzemek kulturotthonának könyvtárát és a hozzátartozó műhelykönyvtárakat egyre nagyobb számban keresik fel Ózdi dolgozói. A könyvtáraknak jelenleg mintegy 6400 állandó olvasója van, akik az elmúlt hónapban csaknem 7500 könyvet vettek ki olvasni. Az ifjúság köréből a legnagyobb érdeklődés Osztrovszkij "Az acélt megedzik" című könyve iránt nyilvánult meg. A felnőttek között Illés Béla Kossuth-díjas író "Honfoglalás" és Erenburg "Kilencedik hullám" című műve volt a legnépszerűbb az elmúlt hónapban.

/folyt. köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1954. május 9.

7 óra 25 perc

/Mi ujság vidéken. . . 1. folyt./ 6 vid -cz/TI/PE -cz P

Borsod megye ötven községében
rendeznek "Béke-hetet"

A genfi tanácskozásokkal kapcsolatban Borsod megyében is rendkívül megnövekedett a dolgozók érdeklődése a nemzetközi kérdések iránt. A békebizottságok beszélgetések százain tájékoztatják a dolgozókat az értekezlet eddigi munkájáról. Az érdeklődést azonban ezek a beszélgetések nem tudják teljes egészében kielégíteni, ezért elhatározták, hogy a megye ötven községében nagyszabású "Béke-hetet" rendeznek, és ezeken ismertetik a tanácskozások eseményeit.

Nyolcvan tanfolyam 1200 hallgatója
vizsgázik orosz nyelvből Békés megyében

Békés megyében igen kedvelték az MSZT orosz nyelvtanfolyamai. Az idén nyolcvan tanfolyamon több mint 1200 hallgató sajátítja el az orosz nyelvet. A tanfolyam hallgatói a napokban megkezdődött vizsgákon adnak számít szerzett ismereteikről. A már lezajlott vizsgák eredményei örvendetesen biztatóak. Hardoskut és Gerendés községekben például husz kezdő hallgató vizsgázott sikeresen, akik között nem egy idősebb, tollat, könyvet nehezen forgató parasztember is van. Mindannyian tovább tanulnak jövőre is.

Artista varieté és kamaraszínház
nyílik Miskolcon

Miskolc egyetlen színházában az opera-, operett- és prózai előadások mellett tarka műsorokat is rendeznek. A város és a környező iparvidék dolgozói szívesen látogatják ezeket az előadásokat. Az igények megnövekedése miatt a Déryné Színház ma már "szűknek" bizonyul. A dolgozók kérésére a jelenlegi MSZT székházban artista varietét és kamaraszínházat létesítenek. A nyár folyamán elvégzik az átalakítási munkákat, a színpadot korszerű világítási berendezésekkel szerelik fel. A hétszáz személyt befogadó új színház, amelyben az artista műsorok mellett a Déryné Színház művészei is fellépnek, a tervek szerint az őszi évadban nyitja meg kapuit.

Népművészeti motívumokkal díszítik a
hódmezővásárhelyi kerámia-cinkeket

A hódmezővásárhelyi Majolikagyár a jövőben mind külföldre,
/folyt. köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B kiadás

1954. május 9.

7 óra 60 perc

/Mi ujság vidéken . . 2. folyt./ ö vid -cz/TI/PE -cz P

mind pedig a belföld számára készülő kerámia-cikkeket /tálak, korsók/, eredeti magyar népművészeti motívumokkal díszíti. A népi motívumok felhasználása a gyáriparban, újjáéleszti és továbbfejleszti gazdag hagyományainkat.

Kiállításon mutatták be műveiket a Komárom-megyei vegyiüzemek képzőművész csoportjai

Az üzemek képzőművész csoportjai egyre igényesebb alkotásokkal tesznek bizonyosságot művészeti fejlődésükről. Munkájuk színvonalát mutatja az is, hogy műveik iránt nemcsak üzemük dolgozói, hanem szélesebb rétegek is érdeklődnek. A Komárom-megyei vegyiüzemek képzőművész csoportjainak munkáit most tiznapos kiállításon mutatták be az almásfüzitői Timföldgyár kulturotthonában. A vegyipari üzemek munkásművészei mintegy 80 festménnyel és rézkarccal szerepeltek a kiállításon. A kiállított műveket a környékbeli üzemekből és falvakból többeszen tekintették meg.

Kiváló értelmiségi békeharcosokból kulturális bizottság alakult Egerben

Heves megye kiváló értelmiségi békeharcosaiból kulturális bizottság alakult Egerben. A bizottság tagjai elhatározták, hogy békeesték keretében emlékeznek meg Heves írók, költők, művészek születésének, halálának évfordulójáról. Elhatározták továbbá, hogy békeklubot létesítenek, ahol rendszeresen baráti összejöveleket, irodalmi ankétokat, tudományos előadásokat rendeznek. A munkába bevonják a megye valamennyi értelmiségi dolgozóját. Az egri képzőművészek a kulturális bizottság keretében megőrkítik a megye dolgozóinak mindennapi életét és az így készült rajzokból, festményekből még a nyár folyamán Heves megye több városában, községében béke-kiállítást rendeznek.

A Somogy-megyei tanács kereskedelmi osztálya a balatoni nyaralókért

A Somogy-megyei tanács kereskedelmi osztálya idejében megtette a szükséges intézkedéseket, hogy rendszeresen ellássa közszükségleti cikkekkel a Balaton-parti helységeket.

/folyt. köv./

B kiadás

1954. május 9.

7 óra 40 perc

/Mi ujság vidéken . . . 3. folyt./ 8 vid -cz/TI/PE -cz P

Tavaly gyakran mutatkoztak zavarok a kenyérellátás területén. Az idén a már működő sütőipari üzemek mellett Balatonszabadiban, Balatonbogláron, Balatonberényben és Balatonlellén új üzemeket létesítenek és bekapcsolják az idényszükséglet ellátásába a marcali kenyérgyárat is. Ebben az évben több mint 600.000 forintot fordítanak a somogyi Balaton-part üzleteinek, elárúsítóhelyeinek felújítására, ténbhezására. A nyári idényre csaknem ötven üzlettel gyarapszik a Balaton-part és a nagyobb nyaralótelepeken, mint például Siófokon, Balatonlellén a strandokon is árúsítóhelyek nyílnak. Az elmúlt évben hiba volt az is, hogy sok árúsítóhelyen gyakorlatlan dolgozók szolgálták ki a vásárlókat. Az idén a kereskedelmi osztály mintegy száz gyakorlott dolgozót kap Budapestről a KÖZÉRT és Csemege-üzletekből, akik segédkeznek a balatoni nyaralók zavartalan kiszolgálásában.

Új bölcsődék épülnek Borsodban

A dolgozó nők munkájának megkönnyítése érdekében további új bölcsődékkal gazdagodik Borsod megye. Miskolcon még ebben a hónapban átadják a Bacsó Béla-uton épülő hatvan férőhelyes bölcsődét. Mezőcsáton a meglévő bölcsődét nagyobb épületbe helyezik és vízvezetékekkel, napozó terrasszal is ellátják. A közeljövőben 44-44 személyes bölcsőde építését kezdik meg Sajószentpéteren és Putnokon. A nyári mezőgazdasági munkák idejére növelik az idénybölcsődék számát és a tavalyi idénybölcsődék közül ötöt az idén állandó jellegűvé szerveznek át. /MTI/

2

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 9. kiadás

1954. május 9.

7 óra 45 perc

FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETI HIRADO

I. K. /Szné/B. M. P.

1954. május 9.

A falusi lakosság jobb áruallására érdekében a földműves-szövetkezetek még ebben az évben 600 új fiók- és vegyesboltot nyitnak.

x x x

Győr megyében májusban 13 új boltot nyitnak a földműves-szövetkezeti boltláncban. Ezenkívül 18 mozgóbolt kezdte meg az árusítást. A mezőkön dolgozók edényben, cigarettában és a háztartásokon kívül beszerezhetik a munka közben szükséges kiegészítőket, például kalapot, fenőkövet, reszelőt is. Több új vendéglő épült a földműves-szövetkezetekben. Négy helyiségben működik a székelykassza, birtokosokkal, vagy szekkózással. Munkások szabadidejükben a székelyi dolgozó parasztok. A vendéglő kertjében tekepálya is lesz.

x x x

A békéscsaba-i földműves-szövetkezet a méhésztudósok csoportjának segítségével az idén bekapott 52 méhésztől 242-re növekedett. A hűvös évszék miatt az akácvirágzás késik, de addig sem kell félniük, hanem előadásokon ismerkednek a méhek életével. Legutóbb dr. Ördösi Pál Zoltán, a gödöllői Kisállattudományi Kutató Intézet méhészeti osztályának vezetője, a híres magyar méhész tudós beszélt az emberek előadásán. /MTI/

..

VASÁRNAP IS SZÁLLIT ZÖLDSÉGET AZ IPARI VÁROSKBA A BÁCSMEGYEI MEZŐKER VÁLLALAT

Vid. B. M. P.

1954. május 9.

A májusi esőzések gazdag zöldségtermést ígérnek az idén Bács megyében. A bács megyei termelőszövetkezetekből a legutóbbi termésből felvásárolt friss zöldségáruval hétről-hétre mind több vagon indítanak a nagyvárosok felé. Az elmúlt héten például 700.000 csomóra több, 20.000 csomó zöldborsó, 5.000 fűszert, 25 tonna spargét és rebarbarát szállítottak Bács megyéből. Az elmúlt héten jelent meg a kassakaméni piacon a korai magyar zöldborsó is, amelyből a napokban már nyolcszáz darabot szállítottak Budapest város piacára.

A nagyvárosok dolgozóinak friss zöldségért való érdekében a bács megyei MEZŐKER vállalat vasárnap is szállít. Május 9-én Kis-kunfélegyházáról és környékéről 200.000 csomó piros paprika, Dunavarsányról nagy mennyiségű cék és paraj, Bácsról pedig zöldborsó indítottak uszák Budapestre, Miskolcra és Ozdára. Az áru hátfőn megérkezik a városok vásárosmarktaiba. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1954. május .9.

9 óra 10. perc

HIREK A FŐVÁROS ÉLÉTEBŐL

6 TÁPE Im/Tr Li P

1954. május 9.
Májusi békeköszöntő

Májusi békeköszöntőt tartanak vasárnap a X. és XII. kerületben. Kőbányán a Csajkovszkij-parkban délelőtt gyermekműsor, majd pedig kulturális szórakoztatja a dolgozókat. Délután három órakor a kerület legjobb kulturesoportjai és a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Művészegyesületének műsora szórakoztatja a nézőket.

A Halom-utcai sportpályán lovas- és motoros bemutató, ökölvívás, röplabda, kézilabda mérkőzés lesz, este pedig táborni, tűzijáték. A Martinovics-téren vidám vásárt rendez a X. kerületi tanács.

A XIX. kerületben délután három órakor a kispesti Honvéd sportpályán a kerületi üzemek sportolói, valamint az MTH tanulók, az általános iskolások és az óvodások rendeznek sportünnepélyt. A műsor végén a gyermekek a béke jelképét, kétszáz fehér galambot röpitének fel.

i Ané

MNDSz kertbizottságok szépítik a XIV. kerületet

A budapesti MNDSz XIV. kerületi szervezete a kerület szépítésére, csinosítására tagjaiból kertbizottságokat szervez. A kerületben az Autójavító üzemen alakult meg az első kertbizottság. Az alakuláson az asszonyok elhatározták, hogy a gyár melletti kopár területből zöldelő, virágzó kertet varázsolnak, ahol jólesik majd megpihenni és eljátszani gyermekeikkel, szabad idejükben. Délutánonként munkájuk befejezése után, felásták a telket, az elmúlt héten pedig már a gyepesítés nagyobb részét is elvégezték. Ma már több helyen úde tavaszi virág pompázik a megszépült területen.

Bővítik a XX. kerületi Kossuth Lajos-utcai általános iskolát

A XX. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottsága az 1954/55. iskolai év megkezdéséig bővíti a Kossuth-Lajos-utcai általános iskolát. A növekvő szükségletnek megfelelően a meglévőkhöz még öt tantermet, egy uttorószobát, igazgatói szobát, szertár helyiséget és /folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1954. május 9. 9 óra 20 perc

/Hirek a főváros. . . 1. folyt./ i Ané - ö Li/BE Li P

hivatalsegédi lakást épített, mintegy 912.000 forintos költséggel. Az iskolában az új tantermeket és egyéb helyiségeket július 10.-én adják át rendeltetésüknek.

Negyédmillió forint a Római-part egészségügyi berendezéseinek kiegészítésére

i Im

A III. kerületi tanács 1,318.000 forint költségvetésen kívüli beruházást kapott. A kerületi tanács végrehajtó bizottsága ezt az összeget a fogadóórákon és tanácstagi beszámolókon felmerült kérések és javaslatok alapján használja fel. Jelenetékenny részt, 450.000 forintot, utburkolat javításokra és felújításokra fordítanak, a Római-part egészségügyi berendezéseinek kiegészítésére pedig 226.000 forintot. A többi között az általános iskolák épületeinek karbantartására, berendezésük kiegészítésére 80.000, a bölcsődék berendezésének és felszerelésének kiegészítésére 33.000, a Korvin Ottó-utcai orvosi rendelőintézet fogászatán gázbevezetésre 15.000, a csillaghegyi körzeti orvosi rendelő céljaira pedig 30.000 forintot irányoztak elő.

A gyermeknapra készül az IKARUS gyár üzemi MNDSz szervezetének anya- és csecsemővédelmi bizottsága

i Ané

Az IKARUS gyár üzemi MNDSz szervezetének anya- és csecsemővédelmi bizottsága már most lelkes munkával készül a május 29-30-i gyermeknapra. A bizottság tagjai elhatározták, hogy az üzem bölcsődéjében az apróságok hibás játékeit rendbehozzák, megszüpítik, a kicsinyeknek játékbabákat készítenek, az óvoda 110 lakóját pedig különböző szintű, kis válltáskákkal látják el. A gyermeknapot az IKARUS gyár üzemi MNDSz szervezete a gyár udvarán majális-szerűen rendezi meg. A majálison az óvodásokat ötletes bábműsorral szórakoztatják. A műsor után nemcsak az óvodásokat, hanem még a bölcsőde apróságait is gazdag uzsonnával várják. Ezenkívül az MNDSz anya- és csecsemővédelmi bizottsága az óvodások számára június első vasárnapján nagy kirándulást tervez: a vállalat autóján a Bükkbe viszik el a gyerekeket.

/folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

12: B . kiadás 1954. május 9. 9 óra 30 perc

/Hirek a főváros. . . 2. folyt./ i BF/Szné/FE ö Li P

Hatmillió négyzetméter park-terület várja a főváros dolgozóit

A felszabadulás előtt Budapestnek 3.5 millió négyzetméter parkja volt. A felszabadulás után a Budapesti Városi Tanács a parkterületet 6 millió négyzetméterre növelte. A Budapesti Városi Tanács a Parkfenntartó Vállalaton keresztül 14 millió forintot fordít a parkok ápolására. Különlegesen szép díszparkok vannak a Margitszigeten, ahol újra működik a vizesés és rövidesen üzembe helyezi a zenélő kutat is, gondosan ápolják a Városligetet és most parkosítják a Gellérthegy nyugati oldalát, ahol fásítást is végeznek.

Antonin Dvorzsák emlékhangverseny az Erkel Színházban

A nagy cseh zeneköltő, Antonin Dvorzsák halálának 50. évfordulója alkalmából az Országos Béketanács Kulturális Bizottsága május 10.-én, hétfőn este nyolc órakor ünnepi estét ad az Erkel Színházban. Bevezetőt mond: Szöllősy András. Dvorzsák Karnevál nyitányát és Uj Világ szimfóniáját a Magyar Állami Hangversenyzenekar adja elő Ferencsik János Kossuth-díjas érdemes művész vezényletével. Milos Sádlo professzor, a Csehszlovák Köztársaság hazánkban tartózkodó állami-díjas gondokaművésze az ünnepi est keretében Dvorzsák gondokaversenyét interpretálja.

Népi táncruha-szaküzlet nyílik

A Népművészet és Háziipari Vállalat a Lenin-körút 84. szám alatt nyitja meg az ország első népi táncruha szaküzletét. A szaküzletben művészi kivitelű táncruhákat árusítanak majd népi-együtteseknek. A ruhák között fellelhető lesz hazánk minden tájegységének jellegzetes népviselete, a már ismert matyó, sárközi, kalocsai, stb. népviseleteken kívül a kevésbé ismertek és újabbak is, mint például a síógárdi, decsi, bujádi, kizári, mohácsi, boldogi, szatmárköritői és dudari népviselet legszebb darabjai.

/folyt. köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1954. május 9. 9 óra 40 perc

/Hírek a főváros. . . 3. folyt./ 8 Li/PE Li P

i PGy

Szabadtéri színpad épül a VIII. kerületben

A VIII. kerületi tanács népművelési osztálya a dolgozók kívánságára szabadtéri színpadot létesít a Százados-úton. A színpad 800 férőhelyes lesz. A szabadtéri színpad földmunkálatai már elkészültek. A színpad június 15.-én nyílik meg.

Hivatásos művészegyüttesek fesztiválja a Fővárosi Operettszínházban

A hivatásos művészegyüttesek 1954. évi fesztiváljukat a Fővárosi Operettszínházban tartják. Elsőnek az Állami Népi Együttes ének-, zene- és tánckarának hangversenyére kerül sor május 17-én hétfőn este 8 órakor. A Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett Művészegyüttesének ének-, zene- és tánckara május 24-én tartja hangversenyét. A Belügyminisztérium Ének- és Táncegyüttese május 30-án, a SzOT Művészegyüttes ének-, zene- és tánckara pedig június 6-án mutatja be eddig elért művészeti eredményeit.

A Magyar Néphadsereg Művészegyüttese szólistáinak operastje a Zeneakadémián

Május 12-én, szerdán este 8 órakor a Zeneakadémián nagyszabású operastet adnak a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Erdemrenddel kitüntetett Művészegyüttesének szólistái. Mozart, Weber, Donizetti, Rossini, Muszorgszkij, Csajkovszkij, Bizet, Verdi és Puccini operáinak legszebb áriáit adják elő. Az együttes zenekarát Kerekes János vezényli.

Hány óra van Budapesten?

Budapesten ma pontosan száz óra mutatja az utcákon, tereken, a járókelőknek a pontos időt. Jóval több, mint 1951-ben: mert akkor még csak 62 volt. Sőt ma már 26 kivilágított reklám-órához is igazíthatjuk az óránkat. Nemcsak az utcákon, hanem a különböző intézményekben, vállalatoknál, a kórházakban, az iskolákban is találkozunk a dolgozó ember jóbarátjával, a központilag szabályozott órával. Budapesten 4500 ilyen óra mutatja most, hogy mennyi az idő. /MTI/

Ko

B 14.kiadás

1954. május 9.

9 or 50 perc

MEZŐGAZDASÁGI HIRLDO

B Vid Ká Gy Mi P 1954.május 9.

Uj állat egészségügyi intézet épül Miskolcon

Csaknem hárommillió forintos beruházással új állat egészségügyi intézet épül Miskolcon. Az intézet nagy segítségül nyújt majd az állatorvosoknak a fertőző betegségek elleni küzdelemben. Az építkezéseket az év véére befejezik.

Ezzel egyidőben a beteg állatok gyógykezelésére Miskolcon és Sárospatakon ambulanciát létesítenek, amely két később állat egészségügyi kórházzá fejlődhetnek.

Uj mezőgazdasági kiscépek érkeztek a Szabolcs és Veszprém megyei földművelésszövetkezetekbe.

A Szabolcs megyei MESZÖV olyan mezőgazdasági kiscépek két rendel, amelyek a szabolcsi tájjellegnek legjobban megfelelnek. Az utóbbi hetekben 200 lokapa, 90 öke, 12 vetőgép, 250 könnyű- és nehézborena és 80 permetszögép érkezett a megyébe. A laza talajú vidékekre a könnyű-, míg a kötött talajú vidékekre a nehéz borenát küldik. A permetszögépeket a gyümölcstermelő vidékek földművelésszöveteihez is árusítják.

Veszprém megyéből az elmúlt két hét alatt 1000 mezőgazdasági kiscépek érkezett. A cépek legelőbbje a most folyó növényápolási és növényvédelmi munkákat könnyíti. A hét végén például 50 gyomirtó forras és 40 lézi bolokap érkezett. A gyümölcstermelő gazdák örömeire a földművelésszövetkezetek több mint 100 háti permetszögépet, 20 magasnyomású "Ezerjó" permetszögépet és nyolcvan kisebb-nagyobb szőlőprést kaptak.

Jó munkáért a jutalom: 2500 kilo hal

A szegedi halgazdaság májfélézer holdas területen, tavakban, medencékben neveli, hizlalja az izlet s tükörpontyokat, harcsákat. Az ideai hizlalásra szánt ezer mázsa halat most osztályozták és a hal lőkől áttelapították a mesterséges tavakba.

A dolgozók mindent elkövetnek, hogy tavalyinál is jobb eredmények érjenek el, pedig az is fegyelmegelő volt. A múlt évben tervén felül 160.000 kilo halat szállítottak az ország minden részébe. Az ország legjobb halgazdaságának dolgozói már eddig is szép jutalomban részesültek a tavak túlteljesítéseért, s most újabb 2500 kilo halat osztottak ki prémiumként közöttük.

Borsod megyei földgazdaságok tervén felül tervelt faanyaggal segítik a helyiipari vállalatokat.

Borsod megyében is nagy az igény a mezőgazdasági és háztartási faárak iránt.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 16 kiadás

1954 május 9.

14 óra 10 perc

IDJÁRÁSJELENTÉS

& tot P

A Meteorológiai Intézet jelenti vasárnap, május 9-én déli egy órakor:

Kissé naposabb idő

Szárazföldünk keleti és nyugati vidékei között a nagy hőmérsékleti ellentét lassan kiegyenlítődik. Az elmúlt napon Európában a leghűvösebb időjárás az Alpok környékén, a cseh - medencében és a magyar medence nyugati felében volt.

Hazánkban szombaton egész napon át csaknem teljesen borult volt az ég, országsszerte esett az eső, Keleten zivatarok is voltak. A lehullott csapadék mennyisége Nagykőrösön 57, Turkevn 47, Szolnokon 36, Kunszentmiklóson 35, Debrecenben-Örkényben 31 mm.-t tett ki.

A hőmérséklet a Dunántulon és délen 11-16, máshol 17-21. Nyíregyházán 22 fokig emelkedett. Éjszaka 9-12 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 2,3 fokkal, a légnyomás napi középértéke 2,9 mm-el alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

Várható időjárás hétfő estig: ma erősen felhős idő, holnap változó felhőzet. Több helyen eső. Hőrsékhelt keleti, délkeleti szél. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Várható hőmérsékleti értékek: hétfőn reggel 7-10, déln 17-20 fok között. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 17. kiadás

1954. május 9.

14 óra 55 perc

ÉRTEKEZLETEN BESZÉLTÉK MEG AZ ÚJ MAGYAR GYÓGYSZERKÖNYVET HÉVIZEN

vid PE . P

1954. május 9.

Veszprém megye ötven gyógyszerteráznak dolgozói vasárnap délelőtt értekezletre gyültek össze Hévízen. Megbeszélték a megye gyógyszerellátásának időszerű kérdéseit, a munkaverseny eredményeit, majd meghallgatták Schulek Elemér, kétszeres Kossuth-díjas akadémikus előadását a közeljövőben megjelenő új magyar gyógyszerkönyvről. A "Formuli normales", vagyis a "Mintaszertűn rendelhető gyógyszerek jegyzéke" nélkülözhetetlen segédeszköze mind az orvosoknak, mind a gyógyszerészeknek: egyszerűsíti a receptírást, a patikusnak pedig a gyógyszer elkészítését, végeredményben tehát hozzájárul a betegek gyorsabb, jobb ellátásához. Az új gyógyszerkönyv nagy hiányt pótol, mert a régi, használaton kívül maradt kézikönyv már teljesen elavult és jóformán sehohsem használják.

A gyógyszerész értekezlet résztvevői az előadás után megtekintették a most elkészült új hévizi gyógyszerterát, amely néhány nap múlva nyílik meg. /MTI/

NEPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS PÉCSETT

vid PE P

1954. május 9.

A pécsi Állami Tanítóképző Intézetben vasárnap kiállítás nyílt, amely az intézet növendékei által gyűjtött Baranya-megyei népviseleti és népművészeti érdekességeket mutatják be. Csaknem kétszáz ruhadarab, asztalterítő, díszes faragású kulacs és sok egyéb tárgy bizonyítja a megye lakosságának gazdag alkotóképességét. Különösen érdekesek a bogádi, dunaszekesői, valamint a hiricsi népviseletek. A hosszuhatónyiek csaknem száz évvel ezelőtt készült és most kiállított egyik asztalterítőjén a Kossuth-cimer varrott mintája látható, bizonyítva a baranyai falu lakosságának szabadságszeretetét. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1954. május 9.

15 óra 30 perc

TATABÁNYA BEHOZTA ELMARADÁSÁT

vid PE L P

1954. május 9.

Ismeretes, hogy május első három munkanapján Tatabánya nem teljesítette tervét s mintegy két ezer tonnával maradt adós. A tatabányai bányászok csütörtöktől fokozatosan törlesztették adósságukat, de szombat reggel még mindig 1075 tonna elmaradásuk volt.

A hét utolsó napján győztes szénecsatát vívtak Tatabánya bányászai és vasárnap délelőtt büszkén jelenthették, hogy teljes adósságuk törlesztésén kívül vasárnap reggelig esedékes tervükön felül mintegy ötszáz tonna szenet termeltek. /MTI/

NEMZETKÖZI GYERMEKRAJZ-KIÁLLÍTÁS GYŐRÖTT

vid PE P

1954. május 9.

A békemozgalom ötödik évfordulója alkalmából a Győr-megyei békebizottság a SzOT kulturotthonban nemzetközi gyermekrajz-kiállítást rendezett. A kiállítást vasárnap délelőtt Szigóthy Attila, a megyei békebizottság elnöke nyitotta meg, majd Alexovits László szobrászművész ismertette a kiállítás anyagát. Kilenc ország: a Szovjetunió, a Román Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, Svédország, Olaszország, Anglia és a Magyar Népköztársaság iskolásgyermekai közül a legtehetségesebbek mintegy háromszáz rajz, festménye benutottja, mit jelent számukra a béke gondolata. /MTI/

BUDAPESTI KÖZÉPISKOLÁSOK MŰVÉSZETI VERSENYE

i HA/tot/PE P

1954. május 9.

A DISZ budapesti bizottsága a III. pártkongresszus tiszteletére megrendezte a budapesti középiskolák művészeti csoportjainak versenyét. Vasárnap délelőtt a Danuvia Szerszámgépgyár "Gorkij" kulturotthonában a tanítóképzők ének- és táncgyűjtésén és a középiskolák zenekarai mutatták be tudásukat. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1954. május 9.

15 óra 40 perc

KISORSOLTÁK A KÖZLEKEDÉSI BALESETEHÁRTÁSI KIÁLLÍTÁS REJTVÉNY-
PÁLYÁZATÁNAK JUTALMAIT

VI/F/PE P

1954. május 9.

Csillogószemű, pirosarcu gyerekek, izgalmukat leplezni igyekvő férfiak és nők töltötték meg vasárnap délelőtt zsufolásig a belügyminisztérium Zrinyi-utcai kulturotthonának széksorait: a Budapesten nemrég zárult közúti közlekedési balesetelhárítási kiállítás rejtvényeinek megfejtői gyűltek össze.

A helyes megfejtések beküldői között értékes jutalmakat: egy "Csepel" motorkerékpárt, egy Orion világvevő rádiót, egy férfi- és egy gyermek kerékpárt, karórát, fényképezőgépet, gyermektriciklit és három roller-t sorsoltak ki. A sorsolást vidám műsorral ködtötték egybe, amelynek keretében a főváros közkedvelt nevéttetői - Salamon Béla, Kanizsai László, Horváth Tivadár, Misoga László, Pongrácz I. re, Kabos László és mások - gondoskodtak bőkezűen a humorról.

A műsorszámok közben kisorsolt 125 köbcentiméteres Csepel motorkerékpárt dr. Kaveggia László orvos, a rádiót Varga József esztergályos, a férfikerékpárt Osgyáni Béla elektroműszerész nyerte. /MTI/

ELŐADÁS A TÁVOLBALÁTÁSRÓL

i HA/F/PE P

1954. május 9.

A Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat népszerű tudományos előadásorozatának keretében vasárnap délelőtt az Uránia Filmszínházban a távolbalátás magyarországi megvalósítását ismertették. Barta István egyetemi tanár, a Tudományos Akadémia levelező tagja mondott bevezetőt, majd Bolgár Miklós kutatómérnök beszélt a távolbalátás tudományos és gyakorlati kérdéseiről. Az előadást bemutató követte: az erre az alkalomra felszerelt vevőkészülékkel felfogták a szabadsághegyi kísérleti adóállomás sugárzását, két kisfilmet mutattak be. A filmszínházat zsufolásig megtöltő közönség nagy érdeklődéssel fogadta az előadást és a bemutatót. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1954. május 9.

15 óra 40 perc

KISORSOLTÁK A KÖZLEKEDÉSI BALESETEIHÁRITÁSI KIÁLLÍTÁS REJTVÉNY-
PÁLYÁZATÁNAK JUTALMAIT

t VI/F/PE P

1954. május 9.

Csillogószemű, pirosarcu gyerekek, izgalmukat leplezni igyekvő férfiak és nők töltötték meg vasárnap délelőtt zsufolásig a belügyminisztérium Zrinyi-utcai kulturotthonának széksorait: a Budapesten nemrég zárult közúti közlekedési balesetelhárítási kiállítás rejtvényének megfejtői gyűltek össze.

A helyes megfejtések beküldői között értékes jutalmakat: egy "Csepel" motorkerékpárt, egy Orion világvevő rádiót, egy férfi- és egy gyermek kerékpárt, karórát, fényképezőgépet, gyermektriciklit és három roller-t sorsoltak ki. A sorsolást vidám műsorral követték egybe, amelynek keretében a főváros közkedvelt nevéttetői - Salamon Béla, Kanizsai László, Horváth Tivadár, Misoga László, Pongrácz I, re, Kabos László és mások - gondoskodtak bőkezűen a humorról.

A műsorszámok közben kisorsolt 125 köbcentiméteres Csepel motorkerékpárt dr. Kaveggia László orvos, a rádiót Varga József esztergályos, a férfikerékpárt Osgyáni Béla elektroműszerész nyerte. /MTI/

ELŐADÁS A TÁVOLBALÁTÁSRÓL

i HA/F/PE P

1954. május 9.

A Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat népszerű tudományos előadásorozatának keretében vasárnap délelőtt az Uránia Filmszínházban a távolbalátás magyarországi megvalósítását ismertették. Barta István egyetemi tanár, a Tudományos Akadémia levelező tagja mondott bevezetőt, majd Bolgár Miklós kutatómérnök beszélt a távolbalátás tudományos és gyakorlati kérdéseiről. Az előadást bemutató követte: az erre az alkalomra felszerelt vevőkészülékkel felfogták a szabadsághegyi kísérleti adóállomás sugárzását, két kisfilmet mutattak be. A filmszínházat zsufolásig megtöltő közönség nagy érdeklődéssel fogadta az előadást és a bemutatót. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1954. május 9.

16 óra 35 perc

ÚJ MAGYAR MŰVEK BEMUTATÓJA A ZENESZÖVETSÉGBEN

t Tom/F/PE P

1954. május 9.

Vasárnap délelőtt a Magyar Zeneművészek Szövetségében ülést tartott a szövetség pedagógiai szakosztálya. Az ülésre mintegy ötven budapesti és vidéki zeneiskolai tanárt hívtak meg, hogy bemutassák előttük azokat az új zeneműveket, amelyeket neves mai magyar zeneszerzők a zenét tanuló ifjúság számára komponáltak.

A vasárnap délelőtti bemutató műsorán szerepelt: Sugár Rezső rondója zongorára ifjúsági zenekari kísérettel és a szerző két kisebb zenekari darabja, Járdányi Pál Kossuth-díjas vonós-triója, Kadosa Pál Kossuth-díjas érdemes művész vonós triója, Farkas Ferenc Kossuth-díjas hegedű-zongora szonatinája, valamint Kenessey Jenő Kossuth-díjas, Ránki György Kossuth-díjas, Bárdos Lajos és Gárdonyi Zoltán zeneszerzők egy-egy zongoradarabja. Az új, pedagógiai műveket a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola ifjúsági zenekara, valamint Radnai Gábor, Eidy Márta, Virizlay Mihály és Kurthág György ifjú művészek interpretálták. Az ország minden részéből jelenlévő zenetanárok a bemutatott műveket meghallgatták és külön-külön megvitatták. A művek bemutatóján és vitájában részt vettek a szerzők is. /MTI/

ZENEKARI HANGVERSENNYEL KEZDŐDÖTT A GYŐRI ZENEI HÉT

i vid HA/tot/PE P

1954. május 9.

Vasárnap délelőtt a győri Kisfaludy Színházban rendezett zenekari hangversennyel megkezdődött a győri Zenei Hét, amelynek célja, hogy a város dolgozóinak széles rétegeivel megismertesse és megkedveltesse a komoly muzsikát.

A megnyitó hangverseny műsorán Gluck: "Iphigénia Aulisban" nyitánya, Beethoven Hegedűversenye és V. Szimfóniája szerepelt. A győri filharmónikusok zenekarát Kertész István vezényelte, közreműködött Pallagi János, a Zeneművészeti Szakiskola tanára. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 21. kiadás 1954. május 9.

17 óra 15 perc

A CSEHSZLOVÁK ÁLLAMI BÁBEGYÜTTES A MÓRICZ ZSIGMOND KULTUROTTHONBAN

i vid HA/tot/PE P

1954. május 9.

A hazánkban tartózkodó Csehszlovák Állami Bábegyüttes vasárnap a MEDOSZ Móricz Zsigmond Kulturotthonában folytatta sikeres vendégszereplését. Délelőtt fél 11 órakor és délután fél 3 órakor vidán gyereksereg és a felnőtt érdeklődők nagy tömege kereste fel a színháztermet. Spejbl és Hurvinek a két világhírű bábfigura híres számai ezúttal is sok derűtséget keltettek.

A Csehszlovák Állami Bábegyüttes május 10.-én, 11.-én és 12.-én este 8 órakor negismótti nagysikerű műsorát a Móricz Zsigmond Kulturotthonban. /MTI/

TÖBB MINT EZER SZÉKELY VETT RÉSZT VASÁRNAP A BONYHÁDI SZÉKELY-NAPON

i vid HA/tot/PE P

1954. május 9.

A Tolna megye különböző részein lakó székelyek vasárnap találkozóra gyűltek össze Bonyhádon, hogy bemutassák művészeti munkájuk eredményeit, kicseréljék tapasztalataikat. Tizenegy székely művészeti csoport érkezett a községben s több mint ezer bukovinai csángó és erdélyi székely vett részt a találkozón.

A nap eseményei a bonyhádi Zománcgyár kulturtermében rendezett székely népművészeti kiállítás megnyitásával kezdődtek. A több mint ötszáz darabból álló kiállítás elsősorban azok a munkákat mutatja be, amelyeket a székelyek már új lakóhelyükön készítettek. Háziszóttések, varrottások, himzések mellett gazdag anyaggal szerepel a több éve működő majosi fafaragó szakkör is. A kiállítás egyik érdekes darabja az a két méter hosszú medverfogató kőr, amelyet Hideg Károly, a majosi "Kossuth" tsz Csik-megyéből származó elnöke készített.

A járási kulturházban a délelőtti órákban kezdődött a székely népi együttesek műsora, amelyben szerepeltek a baranyai vendégek is: az egyházaskozári székely népi táncosok.

A műsor után vidám bál kezdődött a kulturház kerthelyiségében. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 22. kiadás

1954. május 9.

17 óra 30 perc

A VASÁRNAPI FÉMGYŰJTÉS

i Bi/PE P

1954. május 9.

Május 9.-én a fémgyűjtő hónap utolsó vasárnapján is sok vas- és fémhulladék gyűlt össze.

Budapesten a 21. számú MTH intézet fémgyűjtő brigádjai 14 mázsa vasat és 2 mázsa szinesfémeket vittek a délelőtti órákban a MEH átvevőhelyre.

Eredményes munkát végeztek a VAFEM dolgozói is. Vasárnap a vállalat valamennyi budapesti telepén nagy munka folyt a terv teljesítéséért. Délutánig közel két száz tonna vasat indítottak utnak Ózd, Diósgyőr és Csepel felé. A legjobb eredményt a Révész-utcai telep érte el, ide kerül a hulladékvas a Váci-uti üzemekből. Vasárnapi eredményük ötven tonna volt. A VAFEM dolgozói fémgyűjtési területek több mint husz százalékkal túlteljesítették. /MTI/

SOÓ REZSŐ KOSSUTH-DIJAS EGYETEMI TANÁR ELŐADÁSA DEBRECENBEN

vid HA/PE P

1954. május 9.

A Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Hajdu-Bihar megyei szervezete rendezésében Soó Rezső Kossuth-dijas akadémikus a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tanára szombaton este a Déri Múzeum zsufolásig telt előadótermében "Magyar tájak virágai - szocialista természetvédelem" címmel nagy-sikerű előadást tartott. /MTI/

A GYÖNGYÖSI UTTÖRÖK BESZÉLGETÉSE THURY ZSUZSA IRÓNÓVAL

vid HA/PE P

1954. május 9.

A "Gyermekkönyv ünnepi hete" alkalmával a gyöngyösi uttörőket vasárnap meglátogatta Thury Zsuzsa irónő. A gyöngyösi járási kulturházban az irónő megtekintette az uttörők által készített rajzokkal illusztrált gyermekkönyv-kiállítást, utána pedig nagyszámú fiatal hallgatósága előtt ismertette "A francia kis lány" című regényének megszületését. Ezután baráti beszélgetést következett az irónő és a fiatal olvasók között.

A találkozó változatos műsorral ért véget. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás 1954. május 9.

17óra50 perc

ÚJ MAGYAR OPERETT BEMUTATÓJA A MISKOLCI DÉRYNÉ SZINHÁZBAN

vid PE HA P

1954. május 9.

A miskolci Déryné Színház vasárnap este új magyar darabot mutatott be, Szöllőssy-Meskó: "Szépasszony madara" című operettjét. A darab a XVII. századi Erdélyben játszódik, s arról szól, hogy a papság hogyan akar megkaparintani egy nagy örökséget. /MTI/

VILÁGÍTÁSTECHNIKAI KIÁLLÍTÁS NYILT BÉKÉSCSABÁN

vid PE HA P

1954. május 9.

A világítástechnikai állomás és a RÁVILL propaganda osztályának rendezésében érdekes kiállítás nyílt vasárnap a békéscsabai Vigadóban. A kiállítás bemutatja a világítási árammal való helyes takarékoság módszereit, a háztartások, üzemek, hivatalok, iskolák, szórakozóhelyek legcélszerűbb világítását. Szemléltető ábrák és képek ismertetik meg a látogatókat a különféle világítási módoknak az egészségre, a termelésre gyakorolt hatásával. A kiállítást már az első napon tömegesen keresték fel az érdeklődők. /MTI/

KULTURVERSENY ÉS KIÁLLÍTÁS DEBRECENBEN

vid PE HA P

1954. május 9.

Debrecenben szombaton és vasárnap rendezték meg a város és a debreceni járás kulturversenyének döntőjét. Több mint ötven kultúrsoport adott színt felkészültségéről. Ének-, tánc-, szín-, játszó- és bábegyűjtéseken kívül hangszer-szólisták és mesemondó is szerepelt. Nagy sikere volt a mikepércsi csárdásnak, a bihari dübörgőnek, a szatmárökörítői párostáncnak, a szebbnél szebb hortobágyi népdaloknak és a nyiradonyi 61 éves Silye János mesemondónak.

A kulturverseny alkalmából Hajdu-negyedi képzőművészeti és népművészeti kiállítást is rendeztek. /MTI/

BEFEJEZŐDÖTT SZEGEDEN A KORÁNYI SÁNDOR VÁNDORGYŰLÉS

vid PE HA P

1954. május 9.

Vasárnap befenezte munkáját Szegeden az V. Korányi Sándor vándorgyűlés. Az utolsó napi előadók között voltak a szovjet vendégek is.

P.J. Lukomszkij professzor, a Szovjetunió egészségügyi minisztériumának főbelgyógyásza gazdag kísérleti anyagából fontos következtetéseket vont le az idült szivburokgyulladás műtéti megoldási lehetőségei és a műtét helyes időpontját illetően. Előadását élénk vita követte, mert ez a kérdés a magyar klinikai gyakorlatban is igen fontos szerepet tölt be.

A.I. Makaricsev professzor a fehérje-bevitel és a magasabb idegi működés összefüggéseit ismertette.

A négynapos vándorgyűlés alatt több mint negyven előadás hangzott el az orvostudomány különféle szakágaiból. A vándorgyűlés munkáját zárszavában Hetényi Géza Kossuth-díjas akadémikus néltatta. A többi között hangsúlyozta:

- Nagyon eredményes volt, hogy a legkülönbözőbb klinikai és elméleti szakmákban dolgozó orvosok, kutatók, beszámoltak munkájukról. Így jutunk egyre közelebb ahhoz a helyes szemlélethez, hogy egyes orvosok ne csak szűk szakmájuknak legyenek képviselői, hanem az egész orvostudományban otthon érezzék magukat.

A külföldi vendégek nevében P.J. Lukomszkij professzor bucsuzott el a vándorgyűléstől. Köszönetét fejezte ki a meleg, baráti vendéglátásért, majd ezeket mondotta:

- A Korányi Sándor emlékének szentelt vándorgyűlés igazolta, hogy mennyire ébrentartják azt a szellemet, amit a nagy magyar orvos képviselt. Különös örömmel tölt el bennünket az, hogy sok fiatal orvos tartott itt előadást. Ez arról tanuskodik, hogy a magyar nép új, fiatal, célszerűségekre törekedő orvosnemenzést nevel, ami biztos záloga annak, hogy a Magyar Népköztársaságban az orvostudomány további fejlődésnek indul. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1954. május 9.

18 óra 40 perc

JÁSZAPÁTIBAN MEGNYITOTTÁK SZOLNOK MEGYE HATODIK FÖLDMŰVES-
SZÖVETKEZETI NAGYÁRUHÁZÁT

vid HA/PE P

1954. május 9.

Vasárnap délelőtt a Szolnok megyei szövetkezetek szövetsége Jászapátiban megnyitotta a megye hatodik földművesszövetkezeti nagyáruházát. Rövid ünnepség után a 700.000 forintos költséggel felépített és berendezett áruházban a járási székhely dolgozói már nagymenyiségű árut vásároltak. /MTI/

IFJUSÁGI BÉKEÜNNEPEK

i vid HA/tot/PE P

1954. május 9.

A bukaresti Világifjúsági Találkozón határozták el a fiatalok, hogy az egyes országokban a békeharc eszméje jegyében találkozót rendeznek. Május 9.-én, a fasiszta Németország felett aratott győzelem 9. évfordulóján

Szegeden

Csongrád megye ifjúsága nagyszabású békeünnepet rendezett. Az ünnepen részt vettek Gosztonyi János, Hollós Ervin és Várhegyi György, a DISZ Központi Vezetősége titkárai. Ott volt Bruno Bernini, a DIVSZ elnöke és a DIVSZ több más vezetője.

Az ünnepséget szombaton "A DIVSZ tevékenysége" című kiállítás megnyitása vezette be.

Vasárnap reggel különvonatokkal mintegy nyolcezer fiatal érkezett Szeged három feldiszitett pályaudvarára. Budapest, több vidéki város és nyolc megye ifjúságának küldöttei is részt vettek a találkozón. Kora reggel körülbelül 15.000 fiatal gyűlt össze az ujszegedi rózsáligetben. Az ifjúsági nagygyűlés részvevői előtt Bruno Bernini mondott beszédet.

- Engedjétek meg - mondotta a többi között - hogy rajtunk keresztül üdvözljem Magyarországot minden fiatalját, akik minden erejükkel részt vesznek egyre szépülő hazájuk építésében.

- Az ifjúság egységére ma nagyobb szükség van, mint valaha. Az ifjúságnak még egységesebben kell fellépni életünk és a civilizáció védelmében.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1954. május 9.

18 óra 55 perc

/Ifjúsági békeünnepek. . . 1. folyt./ i vid HA/tot/PE P

Bruno Bernini nagy tapssal fogadott beszédét a nemzetközi békemozgalom éltezésével fejezte be.

Roger Guibert, a francia ifjúság képviselője felszólalásában arról beszélt, hogy a Francia Köztársasági Ifjúsági Szövetség és a Francia Lányok Szövetsége felhívására hazája ifjúsága tevékenyen készül nagy nemzeti találkozójára, amelyet júniusban tartanak Párizsban. Az előkészületek a vietnami háború megszüntetésének jelszava jegyében folynak. A francia ifjúság népe nagy többségével együtt követeli az annyi véréldozattal járó háború befejezését.

Vlagyimir Nyikityin /Szovjetunió/ a DIVSZ titkára a szovjet ifjúság nevében üdvözölte a meggyűlés résztvevőit. Arról beszélt, hogy a szovjet nép és ifjúsága mennyire szereti a magyar népet és kulturáját. Hangsúlyozta, hogy a nemrégiben megtartott Magyar Szovjet Barátság Eonapja is és ez a találkozó is még jobban elmélyítette a szovjet és magyar nép és ifjúságának barátságát.

Gloria Ségel, a DIVSZ titkára, az Egyesült Államok békeszerető és demokratikus fiataljainak üdvözlését tolmácsolta.

Csien Li-jen /Kína/, a DIVSZ titkára a kínai ifjúság hősi harcáról és munkájáról beszélt. Malcolm Nixon /Anglia/, a DIVSZ titkára kiemelte, hogy az angol nép fiai is egyre nagyobb számban sorakoznak fel a békeharcosok táborába. Keita Kamuri, a szudáni ifjúság képviselője, Afrika gyarmati népeinek a felszabadulásért vívott harcáról beszélt.

A meggyűlés keretében átadták a külföldi vendógelnek a Csongrád-megyei ifjúság ajándékait.

Az ünnepek után megszabásu kultur- és sportmisorra került sor. Mintegy husz kulturcsoport szerepelt és számos sportágban rendeztek versenyeket. Délután a fiatalok feldiszitott sétahajókról gyönyörködtek a Tiszapart szépségeiben.

A jászberényi járás

fiatalsága is ifjúsági találkozót rendezett vasárnap. A városon átfolyó Zagyva Május 1. nevű szigetén kora reggeltől szórakoztak a járás minden községéből összegyűlt DISZ fiatalok és uttörök.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 27. kiadás

1954. május 9.

18 óra 55 perc

/Ifjúsági békeünnepk. . . 2. folyt./ i vid HA/tot/PE P

Délután ismét megtelt a Május 1. sziget szabadtéri színpadának nézőtere a város dolgozóival, fiataljaival. A kulturális program a járási kulturverseny bemutatójára: tanult népi táncokat, jeleneteket, énekszámokat adtak elő. Este került sor a nap legnagyobb eseményére: felavatták a város szülöttéről, Déryné Széppataki Rózáról elnevezett új, járási kulturházat. /MTI/

- - - -

ÜNNEPÉLYESEN FELAVATTÁK A TISZALÖKI DUZZASZTÓMŰVET

vid F PE P

1954. május 9.

Alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a Tiszalöki Duzzasztómű ünnepélyes felavatásán elhangzott beszédeket.

Kerestet később adunk.

X X X

Az ünnepséget

Rajczi Kálmán, az Országos
Vízügyi Főigazgatóság vezetője

nyitotta meg.

- Az előttünk lévő duzzasztómű - mondotta - amelyet ma adunk át ünnepélyesen rendeltetésének, ötéves tervünk legnagyobb vízépítési alkotása. Ez a duzzasztómű meggyben segíti a Magyar Dolgozók Pártjának és a Minisztertanácsnak a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló határozatában foglalt végrehajtását. A mű üzembehelyezésével megvalósítjuk a sivár, terméketlen, vízre szomjazó Hortobágy hasznosítását.

- A vízlépcsőre, az öntöző és hajózható főcsatornára, valamint a nagyiváni tárolóra támaszkodva építjük ki a tiszántuli nagy öntözőrendszert. Ez az öntözőrendszer jelentősen hozzájárul dolgozó népünk életszínvonalának nagyművű emeléséhez, népgazdaságunk ellátásához mezőgazdasági termékekkel, ipari nyersanyaggal.

/folyt. köv./

/Ünnepélyesen felavatták. . . 1. folyt./ vid PE P

- A mű üzembehelyezése nemcsak nagy lépést jelent a vízhasznosítás fejlődéstörténetében, de a vizlépcső és csatorna tervezése, előmunkálatai és építése során szerzett tapasztalatok jelentős mértékben fejlesztik vizgazdálkodásunk és vízépitési tudományunk számos ágazatát.

- A vizlépcső, mint folyami duzzasztómű nemcsak hazánk legnagyobb vízépitkezése, hanem európai viszonylatban is a nagy folyami duzzasztók közé tartozik. Jellemzősül el kell mondani, hogy hazánkban az elmúlt ötven év alatt épített vízépitési műtárgyak együttes költsége sem haladja meg ennek a műnek beruházási költségeit.

- A mű ünnepélyes megnyitása alkalmából elismerésünket és hálánkat fejezzük ki azoknak a dolgozóknak, vizimérnököknek és tudósoknak, akik ezt a hatalmas művet megvalósították.

- A magyar vizimérnökök álmai most teljesednek be és - úgy gondolom - a régi és új vizimérnökeink nevében egyaránt megfogadhatom, hogy teljesíteni fogjuk kötelességünket népünkkel, pártunkkal, államunkkal szemben és megoldjuk az előttünk állított feladatokat, mert azok valóban reális, szilárd talajon nyugszanak és dolgozó népünk javát szolgálják. Legyen ez a mű és a további művek pillérei Alföldünk mezőgazdasági, ipari, közlekedési fellendítésének és erős támaszai a mindannyiunk által óhajtott tartós békének.

A vízmű építői nevében

Halmi Sándor, a Vízműépítő
Vállalat dolgozója

szólt a megjelentekhez:

- Örömtáncp szánunkra a mai nap, mert teljesítettük a pártunk és kormányunk által reánk bízott feladatot. A feladat végrehajtásáért kemény harcot kellett folytatni mind a vízmű, mind pedig a Keleti Főcsatorna fizikai és műszaki dolgozóink. Dolgozóinkat munkájuk végzésében lelkesítette az a tudat, hogy elősegítik mezőgazdaságunk fejlesztését.

/folyt. köv./

B 29. kiadás

1954. május 9.

19 óra 30 perc

/Ünnepélyesen felavatták. . . 2. folyt./ vid PE P

Segítettünk pártunknak a munkás-paraszt szövetség megszilárdításában, segítettünk dolgozó parasztságunknak abban, hogy a Tisza éltető vizét minél előbb felhasználhassák a mezőgazdaság fellendítésére, a jólét növelésére. Tudjuk, hogy még további feladatok várnak reánk, de igérjük, hogy az előttünk álló nagy feladatokat, az új nagy csatákat is eredményesen megvívjuk.

Ezután

Bebrits Lajos
közlekedés- és postaügyi miniszter

mondotta el átadó beszédét.

- A Tiszalöki Vizműnek az a célja, hogy duzzassza a folyó vizét s ezzel lehetővé váljék hatalmas területek öntözőse. Célként tüztük ki azt is, hogy a felduzzasztott víz segítségével villamos energiát nyerjünk. A duzzasztómű létesítésével elérjük, hogy a Tisza felső folyása - amely eddig az év bizonyos szakaszaiban volt csak hajózható - a duzzasztás következtében egész Záhonyig az év bármely szakában alkalmas lesz hajóforgalom lebonyolítására.

- Az előttünk álló nagy műtárgy nem a régi Tisza-mederben, hanem a Tisza rázompusztai kanyarulatát átvágva, új mederben épült, közel 400.000 köbméter föld kiemeléssel hatalmas gödört kellett létesíteni a műtárgy építéséhez. A gödör körül nagy körgátat létesítettek az építők, s ez a körgát a munkatértől távoltartotta a tiszai árvizet. A gödör 26.000 négyzetméter területet foglalt el, létesítésénél a legnagyobb probléma az volt, miképpen védekezzünk az erős mértékben jelentkező talajvíz behatolása ellen. Ennek érdekében elvégeztük az Európában eddig legnagyobb területre kiterjedő és leghosszabb ideig tartó talajvízszint-süllyesztést, mert a tiszai árvíz esetén husz méteres vízszint-különbséget kellett tartani. A talajvízszint-süllyesztést három évig kellett biztosítani. A működésbe helyezett szivattyúk több mint ezer napon át üzemzavar nélkül dolgoztak. Anennyi vizet így elszivattyúztunk, Debrecen városa és környékének vízellátását bőven fedezte volna. Egy 800 kilowattos erőtelepet is létesítettünk, amelynek hivatása volt a folyamatos üzemeltetés biztosítása.

- A gödörben épülő műtárgy körül 2100 tonna súlyú vas-szód falat kellett leverni 6-16 méter mélységig. A műtárgyba /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1954. május 9.

19 óra 40 perc

/Ünnepélyesen felavatták... 3. folyt./ i vid PE P

87.500 köbméter vasbetont dolgoztak be az építők, amelyhez egy jólműködő, külön keverőtelepet létesítettünk. Arra törekedtünk, hogy a legjobb minőség kerüljön beépítésre.

- A külföld legismertebb szakértői, így Orlov szovjet professzor is azt mondta, hogy hosszú évszázadokig is elállhat a műfalazása. A duzzasztómű 135 méter széles, három nyílású, a nyílások 37 méter szélesek és nyolc méter^{es} maximális duzzasztóképességével Európa nagyméretű folyami vizlépcsői közé tartozik. Emellett épült a 60 méter széles erőmű, amelyben három, egyenként négyezer kilowatt teljesítményű turbinát helyeznek el. A másik oldalon épült a 18 méter széles hajózó zsilip, amely a hajózás folyamatos biztosítását szolgálja.

- Magyaránny földmunkát kellett elvégezni az alapgyödrnél és a Tisza-meder átmetszésénél. Három és félmillió köbméter föld megmozgatásra volt itt szükség. Emellett a Keleti Főcsatornából is - amelynek tervezett hossza 109 kilométer, - 65 kilométert részben teljes, részben félszélességben el kellett készíteni. Ez 3.6 millió köbméter föld megmozgatását tette szükségessé. Kubikosok nagy serege sem tudta volna elvégezni ezt a munkát, ha csak a régi szerszámokkal vonult volna fel: ásóval, talicskával. A finom, befejező munkákhoz természetesen az ásó és talicska elengedhetetlen, de a munka javarésznél a hátgerinctörő kubikolást a szocialista építés már nem tűri. Iszapszívó- kotrógépek alkalmazására került sor, még a 80 százaléka agyagos talajban is. Földnyeső gépek és csillék vonultak fel. A gépek éjjel-nappal szakadatlan munkában voltak s ez lehetővé tette a hatalmas nagy teljesítményt.

Az ünnepi beszédet

Hegedűs András,
az MDP Politikai Bizottságának tagja,
a Minisztertanács első elnökhelyettese,
földművelésügyi miniszter

mondotta:

- Tisztelt Elvtársak!
A Tisza-menti Duzzasztómű egyike népi demokráciánk legnagyobb létesítményének. Méltán sorakozik fel a legnagyobb beruházások, - Sztálinváros, Inota, Komló, Kazincbarcika és a többi mellé.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1954. május 9.

16 óra 16 perc

/Ünnepélyesen felavatták. . . 4. folyt./ i vid PEP

Ez a nagyszerű mű is hozzájárul ahhoz, hogy szeretett hazánk, dolgozó népünk gazdagabb és erősebb legyen. Hála és köszönet illeti mindazokat, akik építésében részt vettek, munkásokat, technikusokat és mérnököket egyaránt.

- A Tiszalöki Duzzasztóműnek a nagy létesítmények sorában azonban különös jelentősége van azért, mert ez az első olyan nagy létesítmény, amely közvetlenül a mezőgazdasági termelés fejlesztésének érdekét szolgálja. Ezt elsősorban azért kell kiemelni, mert megnyitására olyan időpontban kerül sor, amikor pártunk és kormányunk munkájának homlokterébe a mezőgazdasági termelés emelése került.

- Pártunk és kormányunk most a legfőbb feladatának tekinti a dolgozók életkörülményei állandó és gyors javítását, ehhez viszont mindenekelőtt több mezőgazdasági termény - kenyér, hús, zsír, tojás, zöldség, gyümölcs - kell és ezért sokoldalúan és gyorsan kell fejleszteni egész mezőgazdaságunkat.

- Ezen nagy országos ügyhöz járul hozzá a Tiszalöki Duzzasztómű. Ezt a nagy ügyet szolgálták becsülettel azok a munkások, akik építésében részt vettek és ezt fogják szolgálni azok a dolgozó parasztok, akik a vizet szántóik termékenyebbé tételére felhasználják.

- A duzzasztómű segítségével, annak teljes kiépülése után, az ország legaszályosabb vidékén, a Tiszántulton, ahol a rossz csapadék- és talajviszonyok következtében a termésátlagok rendkívül alacsonyak és igen ingadozóak voltak, több mint kétszázezer kat. holdon válik lehetővé, hogy többet és biztonságosabban termeljünk. Ebből mintegy 50.000 kat. hold olyan terület, amelynek a mezőgazdasági művelésbe való bevonását tulajdonképpen a víz, azaz a duzzasztómű létesítése teszi lehetővé.

- A duzzasztómű segítségével a Tiszántulton jelentősen meg tudjuk növelni a rizstermelésünket, emelni tudjuk takarmánytermelésünket és segítségével több állati terméket tudunk előállítani.

- Ezek az öntözési lehetőségek, amelyek a Tiszántul számára most ezzel a létesítménnyel megteremtődnek, módot adnak arra, hogy 32.000 kat. holdon, legnagyobb részben olyan szikes légelőterületen, ahol eddig az állatok csak sétáltak és koplaltak, bevezethessük a rizs termelését. Ez évenként 300.000 mázsával több hántolt /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 32. kiadás

1954. május 9.

20 óra 10 perc

/Unnepélyesen felavatták. . . 5. folyt./ i vid PE P

rizet jelent a népgazdaság számára.

- A szántóföldi takarmányok öntözésével lehetővé válik, hogy kétmillió mázsa takarmányszénával termeljünk többet és ezzel szarvasmarha-állományunkat ezen a területen legkevesebb 50.000 darabbal növeljük.

- A kukorica öntözése lehetővé teszi, hogy félmillió mázsaival több kukoricát termeljünk és ez egymaga elegendő 100.000 darab sertés hizlalásához. Ezek a számok világosan mutatják, hogy a duzzasztómű építése nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy dolgozó népünk ellátására több terményt tudjunk biztosítani.

- A Tiszalöki Duzzasztómű a munkás-paraszt szövetség létesítménye, megépítése azért vált lehetővé, mert országunkban, amelyet a dicső Szovjet Hadsereg felszabadított a német fasiszták és hazai csatlósáiknak uralma alól,

a munkásosztály került hatalomra, a munkásosztály pedig minden eszközzel erősíteni kívánja kapcsolatait a dolgozó parasztsággal. Ez a létesítmény bizonyítja azt, hogy a munkásosztály állama olyan hatalmas gazdasági, termelési segítséget képes nyújtani a dolgozó parasztságnak, amilyenre egyetlen más rendszer sem volt képes.

Ujra

- Azok a csatornák, amelyek a vizet viszik a termelőszövetkezetek és egyéni gazdálkodó dolgozó parasztnak földjeire, egyben kifejezői a munkásosztály és a dolgozó parasztság közti szilárd kapcsolatoknak is. Szétszakíthatatlan kötélek ez a csatorna, amely összeköti a munkásosztályt és dolgozó parasztságot. Ez a duzzasztómű és a hozzá tartozó öntözési rendszer a munkás-paraszt szövetség erejének, hatalmas alkotó képességének megdönthetetlen bizonyítéka.

- A Tiszántul öntözésének lehetőségéről az elmúlt évtizedekben - sőt évszázadokban - sokat álmodoztak a magyar nép legjobbjai. Az az elgondolás például, hogy itt, Tiszalök tájékán, duzzasztómű épüljön és segítségével a Körösbe vezessük a Tisza vizét, már több mint egy évszázados. Azonban hiába látták legjobbjaink a Tiszántul öntözésének jelentőségét, az uralkodó osztály, a tőkés és nagybirtokosok nem akartak és nem tudtak ezzel a kérdéssel megbirkózni. Az öntözés a kapitalista időben egy évszázad alatt jóformán semmit sem nőtt.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 33. kiadás

1954. május 9.

20 óra 15 perc

/Ünnepélyesen felavatták. . . 6. folyt./ i vid PE P

Az egész Magyarországon 1938-ban mindössze 20.000 kat. holdat öntöztek, tehát egytized részét, mint amennyit csak a Tiszalöki Duzzasztóművel öntözni tudunk.

- Az öntözés lassu fejlődésére mutat a rizstermelés története is. A rizszel Magyarországon már a török hódoltság ideje óta foglalkoztak és bármennyire jövedelmező volt is a termelés, mégsem jutott előbbre. 1939-ben mindössze 300 kat. holdon termeltek rizst, ami csak egyhatod része volt a kétszáz év előtti rizsterületeknek.

- Miért volt mindez? Mer - mint közismert - a földesurak és a tőkésök által irányított Magyarországon nemcsak a munkást zsákmányolták ki, hanem kiszarolták a földet is és semmiféle gondot sem fordítottak a mezőgazdaság termelőerőinek növelésére.

- Népi demokráciánkban gyökeresen megváltozott a helyzet. A pártunk és munkásosztályunk által vezetett államhatalom mindent elkövet és komoly anyagi áldozatokat hoz azért, hogy egész dolgozó népünk javára fejlődjenek, növekedjenek a mezőgazdaság termelőerői, hogy szántóföldjeink termelékenységének növelése útján egyre több és több terményt és terméket tudjunk biztosítani és bőségesen ki tudjunk elégíteni dolgozó népünk szükségleteit minden fontos élelmiszercikkben és növelni tudjuk könnyűiparunk ellátását hazai terméssel nyersanyagokkal.

- Ennek a gondoskodásnak fényes bizonyítéka a közel másfél milliárdos beruházással megépült Tiszalöki Duzzasztómű és öntözési rendszer.

- A Tiszalöki Duzzasztómű építésének első szakasza a mai nappal lezárult. A Tiszalöki Duzzasztómű megkezdte az öntözővíz szolgáltatását.

- Az építés harcok, nehézségekben és győzelmekben nem szükkülő időszakra véget ért. Most a dolgozó paraszton, a mezőgazdasági szerveken van a sor, hogy jól használják ki a vizet, takarékoskodjanak vele és biztosítsák a lehető legnagyobb termés elérését.

- A párt és a kormány döntései^ehez is segítséget nyújtanak a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztság részére,
/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1954. május 9.

20 óra 20 perc

/Ünnepélyesen felavatták. . . 7. folyt./ i vid PE P

termelési és beszolgáltatási kedvezményekkel, hitelek nyújtásával és a mező munkálatok gépesítésével.

- A Debrecenben felállított Öntözési és Talajjavító Vállalat szakembereivel, gépeivel és felszereléseivel segítséget nyújt a telepek kijelölésénél, a vízelosztó hálózat kialakításánál, az öntöző telepek üzemeltetésénél, az öntözési munkálatok gépesítésénél és a szükséges talajjavításoknál. Ipari dolgozóink segítségével szivattyúk százai, csatorna- és sánckészítő ekék, dömperek és traktorok állanak e téren rendelkezésünkre.

- Kiváló öntözési szakembereink, tudósaink és kutatóink közösen dolgozták az öntözéses termelés alkalmazandó módszereit, kutató intézeteink pedig az öntözést megmunkáló, bőtermő fajtákat nemesítik ki.

- Milyen feladatok várnak a termelőszövetkezeti tagokra, az egyéni gazdálkodókra és az állami gazdasági dolgozóira?

- A víz segítségével elsősorban és lényegesen meg kell növelni a rizs vetésterületét. E területeken már értünk el eredményeket. A felszabadulás után - különösen az ötéves terv során - rizstermelésünket olyan ütemben növeltük, hogy annak területe az idén már több mint 70.000 hold. A rizstermelés eredményességére a tiszalöki rendszer területén is kiváló példákat tudunk felhozni. Az elmúlt évben a hajdunánási "December 21." tisz kat. holdon körülbelül 40 mázsás, a nádudvari "Vörös Csillag" tisz 31.8 mázsás, a hajdunánási állami gazdaság pedig több mint száz holdon 26 mázsás átlagtermést ért el kat. holdanként. Ezek az eredmények világviszonylatban is figyelemreméltók.

- Különösen értékesek számunkra a hajdunánási eredmények, amelyek azt mutatják, hogy az eddigi nézetekkel szemben a rizstermelés határát jóval északra tudjuk kitolni.

- Az elkövetkezendő években a rendszer területén mintegy 20.000 kat. hold új rizstelepet kell létesíteni.

- Nem szabad azonban az öntözővizet csak rizstermelésre felhasználni.

/folyt. köv./

/Ünnepélyesen felavatták. . . 8. folyt./ vid PE P

Nagyok sok jó tapasztalatot mutatja, hogy az öntözés milyen hatásos különböző szántóföldi növényeknél. Különösen ki kell emelni a takarmányfélék és a kukorica öntözésének fontosságát az évelő takarmányok öntözésénél. Eddigi tapasztalataink szerint évenként kat. holdanként 70-80 mázsás szénatermésre számíthatunk, kukorica öntözésénél hasonlóan nagy eredmény várható, a felsőgödi "Egyesült törekvő" tsz kat. holdanként 60 mázsás holdankénti termést ért el.

- Közismert, hogy a szágunkban az egyik legnagyobb nehézség a takarmánytermések rendkívül nagy ingadozása. Egy-egy aszályos esztendőben a takarmánytermelés sokszor felére, vagy harmadára csökken és emiatt állatállományunkat komoly veszély fenyegeti.

- Azokon a területeken, ahová a Tiszalöki Duzzasztómú vize elér, tudunk segíteni ezen. Nem szabad tehát idegenkedni a szántóföldi öntözés kiterjesztéséből és a rendelkezésre álló öntözőviz nagy részét szántóföldi növények öntözésére kell felhasználni.

- Az öntözés lehetővé teszi a kétfős termelés kiterjesztését is. A másodtermelés elterjedésének a Tiszántúlon ugyanis egyik legfőbb akadálya éppen az, hogy a másodnövény fejlődésének legfontosabb időszakában gyakran hetekig, sőt néha hónapokig sem esik az eső.

- A Tiszalöki Duzzasztómú lehetővé teszi, hogy szélesen kiterjesszük különösen az alacsony fekvésű, terméketlen, szikes talajainkon a halastavak építését és a halgazdálkodást. Ezen a területen is születtek kiváló eredmények. Hogy csak egyre hivatkozzam: az óhádi állami gazdaságban egy kat. holdról több mint hat mázsás hal hushozamot értek el olyan sziki legelőn, ahol a takarmány nem tette lehetővé még a tíz kilogrammos husgyarapodást sem.

- Fel kell használni azokat a lehetőségeket is, amelyek különösen a löszhátakon az őszi és koratavaszi tároló öntözésben vannak. Jó vizgazdálkodású talajokon a tároló öntözéssel lehetővé válik állandó és bőséges termés biztosítása. A tároló öntözésre a vizet ősszel, vagy koratavasszal, azaz olyan időszakban használják fel, amikor viszonylag vízszükséglet nincs.

/folyt. köv./

/Ünnepélyesen felavatták. . . 9. folyt./ vid PE P

- Az öntözővizet tehát sokoldalúan kell felhasználni és azon a területen, ahol az öntözőviz rendelkezésünkre áll nemcsak azon kell gondolkodni, hogy egy kat. holdról hogyan tudunk több termést kihalozni, hanem azon is, hogy egy köbméter vízzel miként tudunk nagyobb hasznot hajtani.

- Ha így dolgozunk, a Tiszántul népe, amelyiket oly sokszor sújtott a szeszélyes időjárás, virágzó mezőgazdaságot fejleszt ki, amely semmivel sem marad a ma még kedvezőbb helyzetben lévő dunántúli megyék mögött. Ehhez azonban szükséges az is, hogy mezőgazdasági szerveink, termelészövetkezeteink tagjai, vezetői szakértőivé legyenek az öntözéses termelésnek: megismerjék az élenjáró módszereket és a tudomány által elért eredményeket. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy az öntözéses termelés a mezőgazdasági termelésnek fejlettebb formája, mint az egyszerű szántóföldi termelés, azért sokkalta nagyobb szakismeretet is követel.

- Szólnom kell még egy kérdésről is.

- A Tiszalöki Duzzasztóhoz tartozó öntözőrendszer nagy területeket hálózik be. Az öntözési berendezések kihasználása a termelők legszorosabb együttműködését kívánja meg. Érzik ezt maguk a termelők is és nem véletlen, hogy az öntözési lehetőségeket elsősorban a termelészövetkezetek tudják kihasználni. Erre mutat például az, hogy a termelészövetkezetek, - jóllehet szántóterületük az egyéniileg gazdálkodóknak alig egyötöde - mégis rizst hatszor akkora területen termelnek, mint az egyéniileg gazdálkodó dolgozó parasztok. De még az egyéniileg gazdálkodó dolgozó parasztok is, akik felhasználják az öntözés adta lehetőségeket, igyekeznek - helyesen - különféle termelési csoportokba tömörülni. Hajdu megyében az elmúlt hónapokban pl. 18 rizstermelő szakcsoport alakult.

- Az öntözés tehát, ugyanúgy, mint a gép, lehetővé teszi, hogy a nagyüzemi termelés előnyei sokkal világosabban, közelebbről bontakozzanak ki és az egyéniileg gazdálkodó dolgozó parasztok számára érthetőbb legyen a szövetkezésben rejlő előny.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1954. május 9.

20 óra 40 perc

/Ünnepélyesen felavatták. . . 10. folyt./ vid PE P

A csatornák tehát, ha jól dolgozunk, nemcsak a vizet szállítják a Tiszántul aszályos földjeire, hanem a mezőgazdasági termelés új, fejlettebb módszerének, a szövetkezeti nagyüzemi gazdálkodásnak is hordozói lesznek.

-Tiszántul dolgozó parasztsága használja ki a Tiszalöki Duzzasztóművel megteremtett lehetőséget a lehető legjobban egész dolgozó.. néptünk javára és saját hasznára. Ez a duzzasztómű és öntözőrendszer pedig legyen a munkás-paraszt összefogás hirdetője és egyben megdönthetetlen bizonyítéka legyen annak, hogy mire képes az a nép, amely egyszer és mindenkorra megszabadult a tőkés és a földesurak elnyomásától.

- Éljen a munkásosztály és dolgozó parasztság szétszakíthatatlan szövetsége!

- Éljen minden sikerünk szervezője, nagy Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja!

- Éljen a békeábr nagy vezetője, a nagy Szovjetunió!
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.38. kiadás

1954 május 9.

20 óra 45 perc

VASÁRNAP TARTOTTÁK AZ ÁLLAMI GAZDASÁGOK LEGJOBB LOVA INAK VERSENYÉT
A PÉSZTÓI GAZDASÁGBAN

i Vid & tot P

1954 május 9.

A pésztóai állami gazdaság lovas szakosztálya vasárnap nagyszabású lovasversenyt rendezett, amelyen a legkiválóbb tenyésztő állatokkal résztvettek a borsodi, hevesi, nógrádi állami gazdaságok legjobb lovasai. Benevezett a versenyre a bábolnai exportistálló is.

Ez volt az állami gazdaságok első lovasversenye. Célja az, hogy a verseny segítségével felkutatassák és kiválasszák a tenyésztésre legalkalmasabb lovakat, s ezek jó tulajdonságait keresztelésükkel fejlesszék tovább le származottaikban.

A versenyszámokban a pésztóai lovak négy első és két harmadik helyet szereztek, de jól szerepeltek a bábolnai exportistálló lovasai és Heves megyéből a poroszlói, valamint Borsod megyéből a vattai állami gazdaság versenyzői is.

A pésztóai állami gazdaság fiatal csi kótelepén két irányban folytatják a kiválasztást. Felkutatják a kiváló versenylovakat és a legelőnyösebb tulajdonságokkal rendelkező igáslókat alkalmas tenyésztő állatokat, hogy minél értéke sebb lófajtákat tenyészessenek ki.

A pésztóai lovasverseny tapasztalatai nyomán az állami gazdaságok sportköre legközelebb Békéscsabán, majd Balassagyarmaton rendezi meg a lóversenyt. /MTI/

"IFJU TECHNIKUSOK KLUBJA" NYILT KECSKEMÉTEN

i Vid & tot P

1954 május 9.

Szombaton a délkeletmagyarországi ITH tanintézetek kulturális portáinak versenyével kezdődött a kecskeméti Katom József színházban az ipari tanulók tavaszi ünnepe. Vasárnap ünnepélyes keretek között átadták rendeltetésének az "Ifju technikusok klubját".
/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39. kiadás

1954. május 9.

31 óra / perc

ÜNNEPELYESEN MEGNYITOTTÁK A TISZALÖKI VIZMŰ DUZZASZTÓMŰVET
ÉS A KELETI FŐCSATORNA ELSŐ SZAKASZÁT

vid PE P

1954. május 9.

Vasárnap a Felső-Tisza tájára ünnep köszöntött. Öreg kalendáriumokba - ahová minden nevezetes dátumot bejegyeznek a kis falvak, tanyák dolgos parasztjai - szépen .cifrázott betűkkel írták be a dátumot: 1954. május 9. déli 12 óra.

Ezen a tavaszi napon gátat vetettek a Tiszának, megbolázták, s egy évszázados álom valóra vált. Az a Tisza, amely árvizek idején annyit rombolt, falvakat pusztított s egész határ termését tette tönkre, vizet ad majd a szomszagos földeknek és új agrokultúra lehetőségét teremti meg a nemrég még szikes talajon.

Régi, elsárgult lapok beszélnek arról, milyen rettenetes károkat okozott ezen a vidéken az aszály. Érdekes idézni a szentmihályi református egyház jegyzőkönyvéből, amely szerint 1794-ben borzalmas szárazság sanyargatta a Felső-Tiszatáj parasztjait. Néhány mondat szemléltetően beszél: "A nyár rekkenő hevességű volt, mely miatt minden tavak és rétek kiszáradtak, a kutakból a vizek elapadtak, sem őszi, sem tavaszi vetésből nem lett semmi, sem szén, sem nád, sem szalma, sem fűteni való kóró nem termett." 1863-ban azon a vidéken, ahol most a Keleti Főcsatorna halad keresztül, újra borzalmas aszály gyötörte a lakosságot. Az akkor kiküldött királyi biztos a többi között ezeket írta: "Szabolcs vármegye alsó részén se termés, se fű, se kaszáló. A Hajduságban a buza egy arasznyi, benne itt-ott egy szorult szem. Bihar megye déli részében 42 község inségben. A Nagykunságban Karcag, Kunhegyes, Madaras, Kisujszállás, Turkeve, Kunszentmárton határa sivatag, a határban az állatállomány megcsökkent, 24.000 szarvasmarhával, 8000 lóval, 197.000 juhval és 130.000 sertéssel..."

A múlt mindig ábrándozott arról, hogy az ember hasznára, a föld termőerejének növelésére megfékezi a Tiszát. + beszélt Széchenyi István, s az általa elgondolt álmok szerint Vásárhelyi Pál mérnök el is készítette a maga terveit. Hiába volt azonban a jóakarát, a Tisza árvize még sok évtizedeken keresztül elborította a parti földeket, pusztított a maga kényére, kedvére.

+ Erről

/folyt. köv./

/Ünnepélyesen megnyitották. . . 1. folyt./ vid PE P

Beszéltek 1938-ban is a Tisza szabályozásáról és a duzzasztómű építéséről. Kállay Miklós ígért, de az ígért csak szó maradt, s a Tisza tovább garázdálkodott, nyár idején pedig szomjaztak a földek.

. A nagy alkotás csak most született meg.

A háború, a pusztulás és rombolás után kilenc esztendővel. S van valami hatalmas jelkép abban, hogy éppen azon a napon adták át rendeltetésének a duzzasztóművet és a . . . főcsatorna első szakaszát, amelyen kilenc esztendővel ezelőtt Európában elhalt a fegyverek ropogása, az ágyuk moraja, a tankok dübörgése.

A béke műve ez!

Hatalmas alkotás. A duzzasztómű négy pillérből áll, egy-egy pillér 33 méter magas, s a pillérek között három nyílásban mozgatható vasszerkezeti zsiliptáblák helyezkednek el. Egy-egy zsiliptábla mintegy ezer tonna víznyomást vesz fel. Egy-egy gátnyílás 37 méter hosszú, a zsiliptáblák magassága 8 méter. A pilléreket kezelő hid köti össze, a zsiliptáblák mozgatása elektromotorok segítségével történik.

Ahhoz, hogy ezt a hatalmas művet megépíthessék, a Tiszának egy majdnem három kilométer hosszú új medret kellett létesíteni. Az új medernek közepén helyezkedik el a duzzasztómű és a Tisza régi medrét ma már hatalmas kőgáttal zárták el.

A mű teljes működésekor mintegy 200.000 holdnyi területet lehet majd öntözni s a 200.000 hold öntözéséhez másodpercenként 60.000 liter vizet juttat el a Keleti Főcsatornán keresztül az öntözőhálózatához.

A Tisza vize a duzzasztóműtől mintegy fél kilométernyire torkollik a Keleti Főcsatornába, s onnan Tiszavasvárig jut el. A Főcsatorna Tiszavasvárnál ágazik ketté, mégpedig a Keleti Főcsatornára és a Nyugati Főcsatornára. A Keleti Főcsatorna északi irányban halad, érinti Tiszavasvárit, Hajdunánást, Balma-ujvárost, Hajduszoboszlót, Földest, Bakonszeget és a Berettyó folyóba torkollik. Hossza 109 kilométer, s már elkészült az első 65 kilométeres szakasza - Hajduszoboszlóig.

/folyt. köv./

M. T. I. B E L F Ö L D I H I R E K

B 41. kiadás

1954. május 9.

21 óra 25 perc

/Ünnepélyesen megnyitották. . . 2. folyt./ vid PE P

Uj életet varázsol a Felső Tiszatájra a duzzasztómű létezése. Ezért várták ezen a tájon . olyan lelkesen a mű megnyitását, a duzzasztómű működését, s ezért is jöttek távoli falvakból, községekből, tanyacsoportokból oly sokan el az ünnepségre. A sok ezer dolgozó paraszt között ott volt Balogh István, a balmazujvárosi "Lenin" tisz dolgozója is, aki elmondotta:

- Uj életet . jelent számunkra az öntözés, valóban uj életet. Míg a multban, régi időkben évszámra nem láttunk például rizst, vagy igen nagy ünnepekkor a boltban vettünk tiz dekát, addig ma már például nekem munkaegységeim után 30 kiló rizs jut! S most, hogy a duzzasztómű megépült, még nagyobb lehetőség kínálkozik az öntözéses gazdálkodásra.

Hányan vannak az ünneplők sorában, akik uj életet várnak és kapnak a duzzasztómű megnyitásával. Ezek és a Tiszatájon tízezrek élnek, dolgozó parasztok, akiknek valóban gazdagabb lesz az élete.

Ezért jött ünnepelni Tiszalök, Tiszadob, Tiszadada, Balmazujváros, az egész Hortobágy, Szabolcs-Szatmár megye, Hajdu-Bihar megye népe.

... Vasárnap kora délelőtt már zendben, sorra érkeztek kocsikon, autóbuszokon, vonattal . de voltak, akik gyalogszerrel - az ünneplők. Fél tizenkettőre már zsufolásig megtelt a hatalmas térség a duzzasztómű gátjának környéke. Fél tizenkét órakor érkezett meg Budapestről a különvonat.

Eljött az ünnepségre Hegedüs András a minisztertanács első elnökhelyettese, földművelésügyi miniszter, Kristóf István, a SzOT elnöke, az MDP Politikai Bizottságának tagjai, Rónai Sándor, az Országgyűlés elnöke, az MDP Központi Vezetőségének tagja, Beberits Lajos közlekedés- és postaügyi miniszter, Prieszol József, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, Csanádi Sándor, a MÁV vezérigazgatója. Megjelent Barcsi Gyula, a Magyar Dolgozók Pártja Hajdu-Bihar megyei bizottságának titkára, Varga Sándor, az MDP

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás

1954. május 9.

21 óra 30 perc

/Ünnepélyesen megnyitották. . . 3. folyó./ vid PE P

Szabolcs-Szatmár-megyei bizottságának titkára, Dávid Ferenc, az MDP Szolnok-megyei bizottságának titkára. Ott volt a Magyarországon akkreditált diplomáciai képviselők több tagja.

Az ünnepség a Himnusszal kezdődött, majd az ünnepi beszédekre került sor.

x x x

/Ezután következett Rajczi Kálmán, az Országos Vízügyi Főigazgatóság vezetője, azután Halmi Sándor, a Vízműépítő Vállalat dolgozója, Bebrits Lajos, közlekedés- és postaügyi miniszter, majd Hegedüs András, az MDP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese, földművelésügyi miniszter beszéde.

A beszédeket korábbi kiadásainkban közöltük./

x x x

Hegedüs András beszéde után ismét Rajczi Kálmán, az országos vízügyi főigazgatóság vezetője lépett a mikrofon elé.

- A vízmű üzembehelyezését elrendelem! - mondotta.

Ebben a percben működésbe léptek a gépek, s a hatalmas szilipábla lassan, méltóságteljesen lecsuszott a meder mélyére, hogy elzárja a sebcs vizü Tisza utját, gátat vessen a víz folyásának.

Közben felcsendültek az Internacionálé hangjai.

Megkezdődött az új élet a Tiszatájon. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. ^{43.} kiadás

1954 május 9.

21 óra 15 perc

ZALKA MÁTÉ EMLÉKÜNNEPSÉG MÁTÉSZALKÁN

6 vid EA/tot/tot P

1954 május 9.

Vasárnap Zalika Máté emlékünnepséget rendeztek Mátészalkán. A világszerte ismert magyar forradalmár a közeli Tunyogmatolcsón született és gyermekkorát Mátészalkán töltötte. Emlékét a mátészalkai nép szívébe zárta. Róla nevezték el az iskolát, amelyben tanulmányait végezte, az ő nevét viseli a járási kulturház, amelyben az ünnepséget rendezték. Róla kapta nevét az egyik termelőszövetkezet is, amelynek tagjai zászlók alatt vonultak fel az ünnepségre.

A nagyszámu közönség előtt Horvath Sándor, a TTIT megyei történelmi szakosztályának elnöke beszélt Zalika Mátéről, a hős Lukács tábornokról, aki a spanyol polgárháboruban is harcolt a népek szabadságáért. Ezután leleplezték a kulturházban Zalika Mátét ábrázoló olajfestményt, majd a közönség művészeti csoportjai szórakoztatták a dolgozókat. /MTI/

JÓKAIRA EMLÉKEZIK AZ ORSZÁG

6 vid EA/tot/tot P

1954 május 9.

Az elmúlt napokban országsszerte, városokban és falvakban ünnepségeken emlékeztek meg a dolgozók Jókai Mórról halálának 50. évfordulójának alkalmával.

Nyíregyházán a város DÍSZ fiataljai rendezték a nagyszabású ünnepi estét. Diósgyőrött a násoros ünnepség alkalmával könyvkiállítást rendeztek Jókai Műveiből. Kaposvárött a városi színházban tartották Jókai emlékünnepséget. A hortobágyi kulturotthonban a borsósi állami gazdaság mintegy száz dolgozója vett részt a Jókai emlékünnepségen.

Komáromban

Jókai Mór szülővárosában vasárnap reggel kezdődtek az emlékünnepségek. Délelött a járási kulturházban megnyitották a Jókai-szobát. A szobában elhelyezett tárlókban bemutatják Jókai komáromi ifjúságának emlékeit, korának, életének és munkásságának emlékeit. Ezzel kezdtek el Jókairól a járási könyvtárban, ahol leleplezték az író szobrát. A névadó ünnepség után Komárom dolgozóinak képviselői megkoszorúzták Jókai szobrát, este pedig násoros ünnepségre került sor a járási kulturotthonban.

/folyt.köv./

JÓKAIRA EMLÉKEZIK. 1. l. b. ly t. /

Emléktünnepek Tardonán

Jókai halálának 50. évfordulója alkalmából a Borsod megyei tanács népnövelési osztálya és a Társadalmi és Természettudományi Egyesület megyei szervezete emléktünnepeket rendezett Tardonán. Ebben, a Bükk rengetegében fekvő kis közösségben bujdosott Jókai a szabadságharc leverése után. Itt töltött napjainak emlékét örökölte meg a "Tanácsos szentü hölgy" című regényében.

A vasárnap Tardonán megrendezett Jókai emléktünnepeken Szabó Pál Kossuth-díjas író mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepség során Mislóczky Mátyás, a szocialista munka hőse, a Lenin Kohászati Művek Kossuth-díjas sztahanovista olvasztára adta át a Borsod-Abaúj-Zemplén megye dolgozóinak nevében az iskola falán elhelyezett emléktáblát, amelyet a községi tanács elnöke vett át.

Az emléktábla felavatása után a megyei tanács, a Lenin Kohászati Művek, az MDSZ és más társadalmi szervek megkoszorúzták az emléktáblát.

Az ünnepség után tardonaiak és a vendégek nagy számban látogattak el a mai Jókai-utca végén lévő kis földszintes házhoz, amelynek pincéjében rejtőzött Jókai a szabadságharc leverése után.

Kecskenóten

vasárnap nyílt meg a Jókai emlékkiállítás gazdag és érdekes anyaggal. A kiállításon Jókai festményei, levelei, könyvei szerepelnek. Igen érdekes az a képcsoport, amely Kecskenótet mutatja be abból az időből, amikor Jókai ott élt. Bemutatják Gyermes Mihály házáat, amelynek Jókai lakója volt.

Este az új kollégium diszternében Jókai - emléktünnepeket rendeztek, amelyen Nagy Miklós irodalomtörténész, Jókai kutató ismertette a nagy író munkásságát. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás

1954. május 9.

21 óra 55 perc

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

& PE P

A Meteorológiai Intézet jelenti május 9-én, vasárnap este 21 órakor:

A hőmérséklet kissé emelkedik

Az enyhe óceáni levegő hatására, amely Európa nyugati partjai mentén áramlik észak felé, már Dél-Scandináviában is 16-19 fokig emelkedett a hőmérséklet, Európa többi részein is csaknem mindenütt elérte, vagy meghaladta a hőmérséklet a 20 fokot.

Hazánkban vasárnap erősen felhős volt az ég, és az északi megyékben és a Dunántúlon több helyen esett az eső, Győrben, Magyaróvárott és Zalaegerszegen zivatar volt. A csapadék mennyisége 1-2 mm-t tett ki. A hőmérséklet országszerte 16-20 fokig emelkedett.

Budapestten vasárnap 21 órakor a hőmérséklet 14 E C fok a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás hétfő estig: felhős idő, több helyen inkább csak nyugaton eső. Mérsékelt északkeleti-keleti szél. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Várható hőmérsékleti értékek: hétfőn reggel 8-11, délben 19-22 fok között.

reggel
A Duna vizállása vasárnapon Budapestnél 418 cm.

/MTI/

- - - -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 46. kiadás

1954. május 9.

22 óra — perc

FOGADÁS A CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG FELSZABADULÁSÁNAK KIEMELT
ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

t HA/PE P

1954. május 9.

Stefan Major, a Csehszlovák Köztársaság budapesti nagykövete a Csehszlovák Köztársaságnak, a Szovjet Hadsereg által történt felszabadításának 9. évfordulója alkalmából vasárnap este fogadást adott a városligeti Gundel étteremben. A fogadáson megjelent Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Gerő Ernő, a Minisztertanács első elnökhelyettese, Farkas Mihály és Ács Lajos, az MDP Központi Vezetőségének titkárai, Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese, Vég Béla, az MDP Központi Vezetőségének titkára, Boldoczki János külügyminiszter, Darabos Iván, az Elnöki Tanács titkára, az MDP Központi Vezetősége, az Elnöki Tanács és a Minisztertanács több tagja, valamint a magyar politikai, gazdasági és kulturális élet számos vezető személyisége.

Jelen volt a fogadáson J.D. Kiszaljov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete és a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője és tagja. /MTI/

V é g e